

AMERIKOS LIETUVIS

Worcester, Mass., 5 d. rugsėjo (Sept.), 1918 m.

No. 36 Vol. V

Metas 5

Stebėtinai Sąjungiečių Laimėjimai Vakaruose

Garsios drūtvietsės Bapaume, Noyon, Lens ir Peronne pateko į sąjungiečių rankas; nuo 15 d. liepos apie 140,000 vokiečių paimta nelaisvėn; taipgi milžiniškas grobis. Tvirčiausios vokiečių pozicijos negalėjo atlaikyti prieš sąjungiečių užpuolimus. Mergina pašovė Lenina. Žiauri karė tebiena Ukrainoj tarp valstiečių ir vokiečių.

Registravimas vyrų tarp 18 ir 45 m. amžiaus atsibus 12 d. rugsėjo.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on Sept. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Karės Žinios

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on Sept. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Sąjungiečių pasisėkimai tolyn tęsiasi. Šią savaitę, jų rankas, pateko garsios drūtvietsės Peronne, Bapaume, Noyon ir Lens. Taipgi pranešta, kad nuo prasidėjimo kontr-ofensyvo 15 d. liepos, arti 140,000 vokiečių nelaisvių ir milžiniškas grobis paimta. Vokiečiai, daugelyje vietų, patįs noriai pasidavė ir nelaisvė. Matyt, jau visai neteko vilties laimėti ir jiems nesinorėjo veltui aukauti savo gyvasties.

28 rugp., anglų, francūzų ir amerikonių armijos laimėjo įvairiose vietose ant fronto tarp Arras ir Soissons. Francūzai, Somme upės apieinkė, nuvijo vokiečius 7 myl. atgal.

29 d. rugp. sąjungiečiai paėmė Bapaume ir Noyon. Iki šiai dienai, jie jau buvo atsėmė daugiau negu dvitredalis žemės, ką vokiečiai užėmė jų dideliame ofensyve kovo mėn.

30 d. rugp., sąjungiečiai beveik visur varė priešus atgal ant 60 myl. fronto. Francūzai užėmė garsų kalną St. Simeon šturmu. Vokiečių nuostoliai buvo baisūs.

31 d. rugp. sąjungiečiai nužengė daugelyje vietų kelias mylias pirmyn. Keleta kaimų paimta ir kalnas St. Quentin.

1d. rugs., Peronne, paskutinė didei tvirtovė ant Somme fronto, pateko į sąjungiečių rankas. Anglai taipgi užėmė kelis kaimus. Belgijoje, amerikoni užėmė laimą Voormezele. Tai pirmutinis amerikonių pasirodymas šiame fronte. Francijoje, ties Juvigny, amerikoni nužengė 2 mylias ir pa-

ėmė 600 nelaisvių. Ties Soissons francūzai ir amerikoni paėmė Leury ir 1,000 vokiečių.

2 d. rugs. buvo pranešta, kad lyg šiol nuo 15 d. liepos paimta 128,302 nelaisvių ir 2,069 kanuolių bei 13,783 kulkosvaizdžių.

2 d. rugs. anglai nužengė 10 myl. pirmyn ant 10 myl. fronto, persilauždami per penkias eiles apdrutinimų.

3 d. rugs. anglai užėmė dalį miesto Lens ir taipgi Queant. Daugiau negu 10,000 nelaisvių paimta.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on Sept. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Dalykų stovis Rusijoje

Horvath kontroliuoja rytų Sibira.

Vladivostok, rugp. 25 — Rusų liuosnoriai nuėjo į eiles gen. Horvatho, bolševikų priešo vado Sibere. Kontrolė rytų Sibiro dabar yra jo rankose, ne Sibiro valdžios.

Horvathui nepasisekė.

Washington, rugp. 28 — Bandyamas gen. Horvatho tapti Sibiro diktatorium visai nepavyko. Sąjungiečiai pagalbėjo naujai Sibiro valdžiai užlaikyti savo autoritetą; liuosnoriai, kurie nuvyko pas Horvathą, turėjo sugrįžti.

Sąjungiečiai, tuo tarpu, vis gilyn eina į Sibira.

Į pietus Archangelsko, sąjungiečių ir rusų pulkam irgi sekasi. Jie užėmė Kotlas ant šiaurės Dauguvos upės.

Nori panaikinti Bresto sutartį.

Washington, rugp. 29 — P. Tčaikovskis, prezidentas šiaurės Rusijos valdžios pranešė, kad jo valdžia nori

“Zasies žingsniu” atgal.

visai panaikinti Brest-Litovsko sutartį. Jiš tikisi, kad Rusija tuoj atsigaus.

Nori daugiau sąjungiečių.

Archangelskas, rugp. 29 — Šiaurės Rusijos prezidentas Tčaikovskis prašo sąjungiečių, kad pasiųstų daugiau karių, idant pagalbėti Rusijai vėl atsistoti ant kojų ir atnaujinti rytų frontą.

Keisti gandai.

Londonas, Iš Stockholmo gauta gandai buk carienė, carukas ir visą jų šeimyną saugiai gyvena Kryme ir visai nebuvo Sibire.

Iš Paryžiaus, revoliucionierius Bucevas pranešė, kad girdėjęs buk ir Kornilovas dar gyvas.

Bolševikai dar toliau pataikauja vokiečiams.

Kopenhagenas, rugp. 30 — Vokiečių ir rusų atstovai pasirašė po dar trijų sutarčių, apart Brest-Litovsko sutarties. Anot šių sutarčių, Baltijos provincijoms neva duota savistovybė taipgi ir gruzinams: Rusija pradžėje atmokėti vokiečiams 6 bilijonus markių už savistovą revoliucijos valdžia pagriebė. Žibalo dirvos ties Baku iš dalies pateko vokiečiams.

Kova tarp valstiečių ir vokiečių.

Londonas, rugp. 30 d. — 12,000 vokiečių sukilėlių prisidėjo prie apsiginklavusių ukrainiečių valstiečių burių, apie 24 myl. nuo Kijevo. Žiaurus mušiai tarp valstiečių ir vokiečių nuolat atsibūna. Kijeve žmonės bėda.

Londonas, rugp. 30 d. — 12,000 vokiečių sukilėlių prisidėjo prie apsiginklavusių ukrainiečių valstiečių burių, apie 24 myl. nuo Kijevo.

Londonas, rugp. 30 d. — 12,000 vokiečių sukilėlių prisidėjo prie apsiginklavusių ukrainiečių valstiečių burių, apie 24 myl. nuo Kijevo.

Londonas, rugp. 1 d. — Ispanų valdžia pagriebė vie-

Pasikėsimas ant Lenino gyvasties

London, rugp. 31 — Mergina, Dora Kaplan šovė 30 d. rugp. į Lenina ir sužeidė jį į dvi vietas, gana pavojingai. Mergina priklauso prie social-revoliucionierių partijos. Ji buvo suareštuota. Ji atsisakė atsakinėti į klausimus kaslink jos sanveikėju.

Kitas bolševikų vadas, Maižius Uritzky, vidaus dalykų komisijonierius buvo nužudytas.

Išvyras daug žmonių iš Petrogrado ir Maskvos.

Kopenhagenas, rugs. 3d. — Visi žmonės Petrograde ir Maskvoj, kurie nėra tikri tu vietų gyventojai turi išsikraustyti į 24 valandas, anot bolševikų paliepimo. Paskelbta, kad kožna ypata, kuri bus rasta tuose miestuose su ginklu rankoje bus tuoj nužudyta. Agitatoriai prieš sovietą bus visi uždaryti kalėjiman.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on Sept. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Iš Visur.

Submarinų aukos.

Londonas, Pranešta, kad laike sutorpėdavimo francūzų garlaivio Lydiana, netoli Ispanijos pajurės, vokiečiai tyčia nužudė 38 ypatus, nuskandindami luotus, kuriuose jie bandė išsigelbėti.

17 d. rugs. vokiečių submarinas nuskandino amerikonių garlaivį Joseph Cudahy, apie 700 myl. nuo anglų pajurės. Manoma, kad 62 ypatos žuvo.

Submarinas taipgi nus-

kandino amerikonių garlaivį Onega, 30 rugp. 26 ypatos pradingo.

Anglų garlaivis Eserick tapo nuskandintas 16 rugp. 24 ypatos pradingo.

Londono policija laimėjo streiką.

Londonas, 20 d. rugp. — 10,000 Londono Metropolitisko rajono (reiškia, miesto ir priemiesčių) policistų sustreikavo del didesnės mokesťies ir kad jų unija būtų pripažinta. Iš viso Londonas turi į 22,000 policistų. Tie, kurie nestreikavo pasirodė prielankūs streikiariams. Streikas tęsėsi tik apie 24 val. Valdžia sutiko pildyti jų reikalavimus. Dabar jie gaus mažiausia \$10.23c ant savaitės ir karės priedą \$2.88, taipgi vedsiejį po 10 šilingų ekstra art kudikio.

Sutarpino ir karalių stovyklas.

Amsterdam, Stovyla vieno prūsų karaliaus jau tapo sutarpinta, o dar dviejų prūsų karalių irgi turės tą pat likimą.

Bavarijoj bus sutarpinta 300 stovylų, Saksonijoje keleta dešėtkų ir tt. del padirbimo kanuolių.

Ispanai nutarė paimti vokiečių laivus.

Madrid, rugp. 31 — Ispanų valdžia šį vakarą nutarė pagriebti visus vokiečių laivus, kurie randasi Ispanijos prieplaukose, taip kaip buvo pranešta neseniai pasiustoj notoj į Berlyną, iš priešasties vokiečių submarinų sutorpėdavimo ispanų laivų.

Mat dar keli ispanų laivai buvo nuskandinti šiom dienom.

Londonas, rugs. 1 d. — Ispanų valdžia pagriebė vie-

nia vokiečių internuotų laivų. Priežastis tu, sutorpėdavimas garlaivio Ataz-Mendi.

Slava rengiasi prie sukilimo Austrijoj.

Amsterdam, Pranešimas iš Vienos į Bremeną sako, kad kas nors panašus į generalė mobilizaciją tebeina lenkų, čekų ir pietų-slavų rajonuose ir išreiškia pasibijojimą, kad kovojimas tuoj neprasidėtų, su pagalba sąjungiečių.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on Sept. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Iš Amerikos.

Suv. Valst. pripažino čekus.

Washington, rugs. 3 — Suv. Valstijos pripažino čekų-slavokų žmones, kaip pagalbininkę tautą karėje prieš Vokietiją ir Austrija-Vengrija.

Suv. Valstijų karės laivas nuskendo.

Washington, Suv. Valstijų submarinų gaudytojas no. 209 nuskendo 27 d. rugp. 17 ypata pradingo. Jį nuskandino amerikonių garlaivis Felix Taussing, kuris tamsuoj manė, kad submarinų gaudytojas buvo priešų submarinas.

Nuskandino 3 laivus.

Washington, Pastarom keliom dienom vokiečių submariniai nuskandino 2 kandidatečių žvejotojų laivus ir vieną Bostono žvejotojų laivą, Amerikos vandeniuose.

I.W.W. vadai nuteisti. Chicago. I.W.W. sekreto-

rius ir 14 iš jo pagalbininkų tapo nuteisti kalėjiman ant 20 metų koznas. 53 vada gavo po 10 metų; 33 po 5 ir 12 po metų. Priegtam uždėta baumsės po nuo \$5,000 iki \$20,000.

Prašo nevertoti automobilių nedėlioms.

Washington, S. V. kuro administracija prašo žmonių vaistijose į rytus Missisippi upės, nevertoti automobilių, motocikletkų ir motorinių laivų del pasivaži-nejimo nedėliomis iki tolesnio pranešimo. Galima vartoti automobilius tik reikalingiems tikslams. Manoma tokiu budu sutaupyti 8,000,000 galionų gasolino kas nedėdienis. Gasolinas reikalingas karės dalykams.

3 amerikoni žuvo mušyje su meksikonais.

Nogales, Ariz. Gatvėse šio miesto, 27 d. rugp. atsibuvo gan smarkus mušis su meksikonais, kuriame 1 amerikoni, oficerius ir du kareiviai žuvo ir 28 buvo sužeisti. Apie 50 meksikonų buvo užmušta arba sužeista. Nogales randasi ant pat rubežiaus — pusė miestelio yra amerikonių, o pusė meksikonų. Mušis prasidėjo, kuomet meksikonų imigrantai bandė pereiti per rubežių be amerikonių daleidimo. 28 d. rugp. šaudymas vėl prasidėjo. Amerikonai tuoj sumobilizavo dideles spēkas, bet meksikonų vyriausybė netrukus išreiškė gailėstį amerikonomams už šį atsitikimą, ir dalykai vėl apyko.

Suareštavo 200 nelegališkus degtinės darytojus.

Washington, Suv. Valstijų valdžia suareštavo net 200 nelegališkus degtinės darytojus ir pagriebė 486 degtinės dirbtuvėles “sausų” pietinių valstijų kalnuose. Kova prieš šiuos degtinės darytojus tebeėjo per 8 savaites. Per tą laiką 5 iš jų buvo užmušti, taipgi 2 šerifai, keleta ypata sužeista. 30,000 galionų degtinės buvo sunaikinta.

Sausuma sugadino beaugantį medvilni.

Washington, Rugp. 27 d. buvo blėdingiausias mėnesis ką augintojai medvilnio pietinėse valstijose kada matė. Sausuma sunaikino apie 2,482,000 “bėlų” medvilnių, rokuojant 500 svarų į “bėdą.”

Streikas prieš moteris konduktores.

Cleveland, Ohio. 2,500 gatvekių darbininkų 31 d. rugp. nutarė streikuoti, jei moteris bus pasamdytos už konduktores. Jie sako, kad yra užtektinai vyrų.

Savaitinis laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Eina ketvirtadėniais
Leidžia
M. PALTANA VIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Prenumeratos kaina:
Suvienytose Valstijose Metams \$2.00 Pusei metų \$1.00
Kitose Viespatystės Metams \$2.50 Pusei metų \$1.25
Aparatinių kainos ant užklauso. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
5 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Every Thursday
Published by
M. PALTANA VIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Yearly Subscription:
In United States \$2.00 6 Months \$1.00
To Foreign Countries \$2.50 6 Months \$1.25
Advertising rates on application. All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
5 Cents per Copy.

ZINIOS IS LIETUVOS

Vilniūn iš Voronežo parvažiuo p-lė Teresa Prapuolenytė, lietuvių Rusijoje Vyriausios Tarybos delegatė ir darė L. Tarybos tremtinių grąžinimo komisijai pranešimą apie lietuvių moksleivių pargabenimą iš Rusijos Lietuvon.

Pabėgėlių grąžinimas. — Iš p-lės Prapuolenytės pasikalbėjimo su Tarybos komisija paaiškėjo, kad vokiečių valdžios jau duotas leidimas pargabenti moksleivius lietuvius iš Rusijos. Be to dar, vokiečių valdžia yra pasižadėjusi nedaryti jokių kliūčių apskritai visiems Rusijos lietuviams, kurie panorėsią grįžti Lietuvon.

Kad lietuvių pargabenimo darbas eitų tam tikra nustatyta tvarka, tremtinių grąžinimo komisija siūnia į didesnius lietuvių centrus Rusijoje savo agentus. Maskvon važiuotų p. Česl. Liandsbergis, Oršon p. Grajauskas, Voronežan bus taip pat pasiūstas agentas.

Iš Voronežo manoma pargabenti mokiniai susispietę prie šių mokslo įstaigų: dviejų Martyno Yčo gimnazijų, Vilkaviškio gimnazijos, "Saulės" (Mokytojų) kursų, Buhalterijos kursų; uškio kontrolės asistentų kursų, mokytojų instituto ir daugelio žemesniųjų lietuvių mokyklų. Iš viso daugiau negu 1,300 mokinių, 100 su viršum mokytojų ir daug kito mokyklų personalo. Iš viso manoma pargabenti iš Voronežo 2,500 žmonių.

Iš Tambovo "Ziburio" mergaičių gimnazijos manoma pargabenti 180 mergaičių; iš Jaroslavlio "Ziburio" progimnazijos ir Mariampolės gimnazijos — 200 mokinių; iš Petrapilio lietuvių gimnazijos 170 su viršum. Viso labo lietuvių moksleivių Rusijoje augstose, augstesnėse, vidurinėse mokyklose esama daugiau kaip 3,000. Be to dar grįžę Lietuvon ir nemažas mokytojų burys.

Voroneže Lietuvių Centro Komitetas turi savąją spaustuovę su naujausiomis mašinomis, kurioje jis yra išspausdinęs 35 knygas. Daugiausia tai vadovėliai įvairaus turinio. Lietuviškųjų Voronežo spaudinių vertė išneša daugiau negu 50,000 rub. Spaustuovė ir visos knygos taip-pat manoma

pargabenti Lietuvon.

Linkuva. — Joniškėlio apskrīcio. — Linkuvos miestelyje sekmadienį balandžio 14 d. buvo daromos demonstracijos delei Lietuvos nepriklausomybės gavimo. Diena buvo puiki: taigi ir iš apylinkių žmonių buvo nemaža prisirinkę. Iš pat ryto jau buvo galima matyti, kad Linkuva pasiruošusi prie ko tai nepaprasto — visame miestelyje kiekvieno lietuvių namų durys buvo papuoštos eglėlėmis ir plevėsavo Lietuvos vėliavos. Po pamaldų bažnyčioje, įnešus Lietuvos vėliavas, pagiedota "Te Deum laudamus" ir kitokios pamaldos atlikta. Vietinis klebonas paaikškino žmonėms, kad tai yra daroma delei mūsų pačių naudos ir laisvės. Toliau ragino žmones neklausyti visokių pasklydusių pasakų (mat, buvo kalbama, kad kaip tik prisirinks žmonių, tai tuomet ir paimsią visus jaunuosius kariuomenen).

Po to dar paaikškino vokiečių vokiečių kalba, nes ir jų daug dalyvavo ir net patsai amtsvorstejeris. (Matyt, kad nors vokiečiai neva duoda lietuviams "laisvę", bet iš tikro juos saugoja kaip katė pele, tik žaidžia su jais iki nebus paranku juos praryti. "A. L." Red.). Po pamaldų nuėjo per miestelį dainuodami tautines dainas ir Lietuvos himną "Lietuvninkai mes esam gimę, lietuvninkai mes turim buti." Ėjo dainuodami ligi turgavietės, Lietuvos vėliavomis nešini, kurių viena buvo trijų spalvų, — raudona, geltona ir žalia, antra — Lietuvos vytiš ant raudono dugno. Dainavo vietinis choras ir vaikai, mokytojo p. Barzdžiūno išmokyti. Asistojus ant turgavietės buvo daug prakalbų pasakyta. tarpe kalbėtojų buvo ir viena mergina. Iš pradžių buvo išdėstyta Lietuvos praeitis ir istorija, mūsų didžiųjų kunigaikščių darbai.

Paskui kalbėta apie šių dienų padėjimą ir buvo raginama ysiems bendrai ir vienybėje stoti į darbą. Kiekvienas kalbėtojas buvo lydimas delnų plojimais ir šauksmais: "Lai gyvuoja laisva ir nepriklausoma Lietuva! Valio, valio!" Buvo renkamos aukos tautos reikalams

ir kiekvienas aukautojas gavo ženklelį Lietuvos spalvų. Po prakalbų demonstrantai dar pavaikščiojo dainuodami gatvėmis ir, sugrįžus prie moterų draugijos arbatnamio, pradėjo skirstytis.

(Iš sekančios žinutės matyti, kad Lietuvoj yra labai darbštūs, prakilnaus, jaunimo, nuo kurio galima daug tikėtis, kuomet Lietuva atsikratys vokiečių jungo. Red.).

Šaukėnai, Kuršėnų apskr. Užmestame "miškinaičių" kempelyj susimezgė gyvasai kultūros branduolis. Prie Vėžėžerio mokyklos susimetė prakilnešnio jaunimo būrelis. Nubodo jam senoji tamsos butis ir pasiryžo, eiti šcietos keliais: susidarė vakariniai kursai, užsiimta vaidinimais, choru, muzika ir tt.

Kad geriau darbas tarpų, užmezgama scenos - dainos - muzikos "Trimito" draugija, kuriai pagamintas net tam tikras butas. Mokyklos namų savininkas M. Jonavičius savo lėšomis padarė prie mokyklos atskirą salę su nuolatinė scena. Žodžiū, tarp miškų ir ežerų dailioje gamtoje atsirado tikri iiaudies namai, kur apylinkės žmonės atilsio laiku turės sau tinkamą pramogų.

Nuošali Vėžėžerio vieta, jau dabar pat berengiant liaudies namus, pasidarė gyvu vietos centru netik "miškinaičiams," bet ir "laukinaičiams." Vieni daro čia vadinamų bandymus, kiti skaito laikraščius, kiti mokosi dainuoti. — Iš vietinio jaunimo atsirado net geras choro vedėjas, — Budreckis netrukus gi žada susitvarkyti ir stygų orkestras. Šventadieniams čia pūkiausią vieta visokioms pramogoms — žaislams, šokiams ir įvairiam sportui atvirame ore ir vandenyje.

Balandžio 7 d. buvo pirmas viešasis jaunųjų veikėjų pasirodymas. Vaidino "Amerika Pirtyje," dainavo choras, buvo deklamuoja eilių. Salė papuošta buvo vokiečių ir tautinėmis vėliavomis. Prieš vaidinimą ir pertraukų laiku griežė kelmiškųjų kuopelės orkestras, kuris pats be jokio atlyginimo pasisiūlė pagelbėti pirmajai at bundančio "miškinaičių" jaunimo iškilmei.

Žarėnai, Akmenės apskrīcio. — Nuo pat rudens praeitųjų metų Baužų dvare gyvuoja mokykla, kurią žiemos laika lankė apie 70 vaikų. Mokytojo rupesniu gautą kovo mėnesio pradžioje leidimas atidaryti prie mokyklos vakariniai suaugusiems kursai. Analfabetų (nemokančių skaityti — rašyti) čia nemažas skaičius ir tokie kursai, rodosi, būtų mūsų apylinkėje labai pagėdaujami. Bet, dėja, mūsų jaunimas, nėra dar tiek subrendęs, kad pajustų gyvą reikalą pasinaudoti taja apsišvietimo proga. Mat, apie kursus paskaitas girdime pirmą sykį ir jaunimas žiūri į juos su nepasitikėjimu. Kiti net klausia, ar tik iš to negali kas bloga ištikti? Niekam neateina į galvą klausiti, ar nėra ko bloga į

prastame kortavime ir šlykščiose vakaruškose... Reikia nepaprastų įiegu, kad praskleidus tame apmirusiame kampe tiršti tamsos rukai.

Mosėdis, Sėdos apskr. — Išnykus degtinei, žmonės pradėjo pas mus pavaduoti ją anodija (Tas tai jau labai bloga jeigu vokiečių valdžia tikrai lemia gero lietuviams, kodėl to nesustabdo? "A. L." Red.). Dabar jė geria ir didi ir maži, net vaikai, kurie tik pernai pirmą kart komunjios ėjo. — Prieš karę gyvavo pas mus "Blai-vybės" draugija, bet degtinei išnykus išnyko ir draugija. Matyti, neberanda su kuo kariauti. Su anodija tuo tarpu niekas kovos naveda — gal kad kaip su "vaistu?" o gal iš kokios kitos priežasties?.. Gi anodija kenkia žmonių sveikatai labiau už degtinę; nevieną jau ir į kapus nuvarė.

Kitas blogas paprotis — tai kortų lošimas iš pinigų. Apskritai pas visus atsirado koks tai godumas pralobti. Vieni didina savo "kapitalus" per "šmukulį," kiti gi lošia kortomis iš pinigų. Net samdininkai pradeda iošti ir pralošia visą savo metinę algą tam pačiam ukininkui pas kurį tarnauja.

Sitokiam "kapitalizmui" plėtojanties, nyksta vienkart ir žmonių dora, artimo meilė ir pasigailėjimas. Bėdinesniems pragyventi čia labai sunku. Paulyginant su visų daiktų kainų kylimu darbo kaina nei kiek nekyrta. Ir iš viso darbo beveik kad negalima gauti. Mat, visi žiūri rytojaus ir kiekvieną didesnę užsidėjimą atideda laikui po karės.

Laikraščių skaitoma neperdau, bet vis-tik jau daugiau randasi pradedančių skaityti. Kuo ne visi yra pasipiktinę mūsų kunigija ir "ponais," — mat, spėjama, kad "ponai" su kunigais norį grąžinti "vergiją..." Dėl šitos priežasties ir į laikraščius žvairuojama. — Jaunimas pradeda susiprasti.

(Iš "Liet. Balso" per "Tėvynę.")

AUSRELĖ.

Jau švinta ausrelė
Platybėj rytų:
Tai geidžia širdelė
Svajonių kitų.

Jau rytmečiui pina
Vainiką rasi,
Bet mintį sloginą
Paniurus tamsa.

Nors juokdamies bunda
Parauđę rytai,
Nors medžiai sujunda
Niuniuot savitai, —

Bet žmonės dar miega;
Sapnuoja kai kas...
Nors nujaucia jėgą —
Nuleido rankas...

Adomas Juodasai.
9. II. 1913.

(Iš "Vaivorykštės.")

Nuo prisidėjimo prie u-nijų judėjimo, juodveidžių darbininkų mokėstis pietuose dvigubai padidėjo.

Liet. S. Valst. Tarnystoj

Alfonsas Sutkus

Vaclovas Sutkus

Kazimieras Sūtks

KETURI BROLIAI PRIĖŠ KAIZERĮ.

Turbut mažai atsiras tokių šeimynų, kurios bus prisidėjusios tiek prie sumušimo kaizerio, kaip kad visiems worcesteriečiams gerai žinoma Sutkų šeimyna. Pagalios nevisai teisinga būtų pasakyti, kad ji žinoma vien worcesteriečiam. Anais praėjusiais, laimingais laikais, Sutkus plačiai žinojo visa Pavilkijos ir Panemunio apygarda. Andrius Sutkus iš Tirmėnų, dabartinis kareivių tėvas, pasitvirtis ukininkas, buvo gerbiamas visoje apylinkėje. Del savo kalbingumo, linksmo ir sumanas humoro, jis buvo pageidaujamas visur, kiekviename pokilyje, ar tai būtų vestuvės, krikštynos ar laidotuvės.

Priaugant vaikams, kurių ne vienas paveldėjo tėvo būdą, šeimyna tapo dar populiariškesnė. Iš tos šeimynos išėjo ir Jonas Sutkus, nelauku miręs jaunas rašėjas publicistas.

Vyriausias sunus Juozas, pirmutinis atvyko Amerikon. Apsigyveno Worcesterj dar laikas, kuomet čia radosi vien mažas lietuvių būrelis. Jo pramonė (duonkepė) augo kartu su vietine kolonija. Laikui bėgant, atvyko Amerikon ir kiti apart vieno jo broliai.

Dar pradžioje šios karės likusis Lietuvoje brolis Simonas Sutkus buvo kariume nėje ir gelbėjo rusams mušti vokiečius. Paskelbus karę Suvienytoms Valstijoms pastoje liosnorui į kariumene Kazimieras Sutkus, kiti du, Vaclovas ir Alfonsas Sutkai tapo pašaukti drafto; Kazimieras jau rodos dabar yra Francijoj, o kiti du irgi ten neužilgo rasis.

Pranešimas giminėms užmuštųjų arba sužeistųjų vyrų karėje.

Pasisaugojimas nuo neteisingo išnaudojimo.

Nemokėk pinigų niekam už pagelbėjimą išjieškoti Jums prigulinciją apdraudą iš Suvienytų Valstijų valdžios.

Amerikos Suvienytųjų Valstijų valdžia išmokės kiekvieną centą, kuris prigulės Jums.

Tamstai nereikalingas joks advokatas.

Ateik į šį Biurą ir Jūs gausite be jokio atlyginimo, dykai, visus patarimus ir reikalingą prigelbėjimą, tin-

kamam išrišimui Jūsų reikalavimo.

Jeigu Jūs negalite ateiti, tai parašykite laiškų ir reikalingas informacijas tuojau suteiksime.

Massachusetts Bureau of Immigration,
State House, Boston.

Rengia Lietuvių Vakara
Camp Devens'e.

Kareivis P. Jakaitis iš Camp Devens, pranešė, kad lietuvių kareiviai ten rengia lietuvišką-amerikonišką vakarėlį, kuris atsibus 8 d. rug sėjo K. of C. svetainėje. Kurie nori pagelbėti kareiviam prisidėjimu programė, lai atsišaukia į

Pvt. Francis Jakaitis, K. of C. Main B'T'd'g, Camp Devens, Mass.

CAMP FREMONT,
CALIFORNIA.

Čionai randasi 15 lietuvių, daugiausia draftyti iš Chicagos. Californijoj yra maždaug visada vasara — man regis tai smagiausia šalis visoj Amerikoj. Netoli nuo šios kempės yra 3 dideli miestai: garsus San Francisco, 30 myl. į žiemius nuo čionai; Oakland, šalia San Francisco ir labai gražus miestas, SanJose. San Francisco ir Oaklande randasi viso apie pora šimtų lietuvių, kurie labai gražiai gyvena, beveik kožnas turi savo locnus namus.

Aš, Jonas Puskunigis, paeinu iš Suvalkų gub., Namišcio pav., Griškabudžių parap. Aš stojau į S. V. armiją vasario 2, 1917. Buvau ant Meksikos rubežiaus 6 mėnesius, aš labai norėčiau susirašyti su pažyistamais ir draugais ir draugėms iš Griškabudžio parapijos. Taip smagu kaip gauni iš kur laišką!

Mano antrašas yra:
Pvt. John Puskunigis, Q. M. C. Detach, Camp Fremont, California.

MY GENERAL ORDERS ARE:
Mano generališki prisa-kymai yra:

1. To take charge of this post and all government property in view.

1. Paimti į priežiurą šita vietą ir visą valdžios turtą užmatyme.

2. To walk my post in military manner, keeping always on the alert and observing everything that takes place within sight or hearing.

2. Vaikščioti mano vietoj militarišku budu, žiūrė-

dams gyvai aplinkui kas darosi užmatyme arba girdėjime.

3. To report all violations of orders I am instructed to enforce.

3. Repořtuoti visus neišpildymus prisakymų, kuriuos man pasakyta žiūrėti, kad būtų išpildyti.

4. To repeat all calls from posts more distant from the guardhouse than my own.

4. Pāntrinti visus šaukimus nuo vietų tolesnių nuo gardnamio negu mano.

5. To quit my post only when properly relieved.

5. Palikti savo vietą tik tada, kada tikrai atleistas.

6. To receive, obey and pass on to the sentinel who relieves me all orders from the commanding officer, officer of the day, and officers and non-commissioned officers of the guard only.

6. Priimti, išklausti ir pasakyti sargui, kuris paleis mane, visus prisakymus nuo komendieriaus, dienos oficieriaus, unteroficieriaus, sargybos oficieriaus, tiktai.

7. To talk to one except in line of duty.

7. Nešnekėti su nieku, 8. In case of fire or disorder to give the alarm.

8. Atsitikime ugnies ar betvarkės, duoti prasergėjimą.

9. To allow no one to commit a nuisance on or near my post.

9. Nepaveikti niekam daryti negerumo netoli mano vietos.

10. In any case not covered by instruction to call the corporal of the guard.

10. Atsitikime nežinojimo ką daryti, šaukti kapralą sargybos.

11. To salute all officers, and all colors and standards not cased.

11. Pagerbti (salutuoti) visus oficierius ir plevėsuojančias vėliavas.

12. To be especially watchful at night, and, during the time for challenging, to challenge all persons on or near my post, and to allow no one to pass without proper authority.

12. Speciališkai vaktuoti nakties laike ir laike išsaukimo, sustabdyti kas tik prisitintų prie vietos (post) nepavelinti niekam praeiti be atsakančio daleidimo.

Vertė N. S.
Army Y.M.C.A.,
Camp Devens, Mass.

Apžvalga.

Nutarus klerikalams pasiusti Europon adv. B. Mastauską, kun. J. Dobužį ir K. Pakštą, kad priešveikti pirmiau pasiūstiem delegatams, Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba, reprenzuojuanti mūsų tautininkus nutarė duoti šiai delegacijai abelną igaliavimą veikti Europoje ir jos vardu. Tautinės Tarybos rezoliucija šiame reikale skamba sekančiai:

"Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba, savo nepaprastame susirinkime, rugpjūčio 14 d. 1918, McAlpin Hotelyje, New Yorke, išklausiusi pranešimus nuo Europon iškeliaujančios Lietuvių delegacijos: p. p. B. Mastausko, J. Dobužio, ir K. Pakšto, gavo nuomonę, kad ši delegacija išvažiuoja Europon su tikslu vykinti Amerikos Lietuvių politinį programą, nustatytą rezoliucijomis Visuotiname Amerikos Lietuvių Seime, New Yorke, kovo 13 ir 14 dd. 1918. Todel dar sykį gauta iškilmingi šios delegacijos pasižadėjimai, kad šiojo programo laikytis, ant kiek tik sąlygos ir aplinkybės daleis. Taryba padaro sekančius nutarimus:

1) Mes A. L. T. Taryba, duodame nuo savės abelną igaliavimą šiai delegacijai darbuotis Europoje Lietuvių politikos reikalais.

2) Igaliavimas yra duodamas pamatine išlyga, kad minėta delegacija padės savo visas pastangas siekimui mūsų idealų, butent Nepriugulmingos, demokratinės, Lietuvos respublikos."

Vėliau ta pati taryba — matomai spiriama kairiųjų tautininkų, kuriems nelabai patiko "abelnas" pavidimas savo srovės atstovavimo svėtimai, sau priešingai partijai — išnešė tame klausime antrą rezoliuciją:

"Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba, savo paprastame susirinkime, rugpjūčio 14 d. 1918, McAlpin Hotelyje, New Yorke, išklausiusi pranešimus nuo Europon iškeliaujančios Lietuvių delegacijos: pp. B. Matausko, J. Dobužio, ir K. Pakšto, gavo nuomonę, kad ši delegacija išvažiuoja Europon su tikslu vykinti Amerikos Lietuvių politinį programą, nustatyta rezoliucijomis Visuotiname Amerikos Lietuvių Seime, New Yorke, kovo 13 ir 14 dd. 1918 m. Todel dar sykį gauta iškilmingi šios delegacijos pasižadėjimai. Šito akyvaizdoje, A.L.T. Taryba padaro sekančią nutarimą:

Mēs, A.L.T. Taryba, išreiškiame užuojautą šitos delegacijos darbams lietuvių politikos reikalais tuomi supratimu, kad minėta delegacija padės visas savo pastangas siekimui mūsų idealų, butent Nepriugulmingos demokratinės Lietuvos respublikos."

Nenorėdama nusižeminti sentautininkų taryba nepanorėjo pirmos rezoliucijos atšaukti, vien atrado labiau priderančiu išnešti 2-raj re-

zoliuciją, manydami, kad tuom pat nupuls pirmiau išnešta abejotinos vertės rezoliucija. Bet dabar atrodo, kad mūsų tautininkai ne tik ingaliojo nuo savės klerikalų atstovus, bet podraug rado reikalingu ir išreikšti jiems užuojautą.

Toks nenuoseklumas tautinei Tarybai nepirmiena. Neturėdama savistovios taktikos, ji puolatos puldinėja tai vienur, tai kitur, kad savo veikimą palaikius. Buvo laikai, kuomet ji ir bojševikams užuojautą reiškė, o kiek vėliaus akmenimis į juos svaidė.

Nenuostabu, kad tokiu veiklumu labai neužganėdinti daugiau protaujanti, pažangesnieji tautininkai, ir delto nuolatos girdisi protestai prieš Tautinę Tarybą iš pačių tautininkų tarpo.

EILĖS IS "VAIVORYKSTĖS."

ATMINTIS.

Ilgas rankų paspaudimas, Pirmas meilės pajutimas!.. Ir sapnų, sapnų naktis!..

Tiek malonės neregėtos!.. Žeri akis sužavėtos, Taip karšta, karšta širdis!..

Ak tai buvo; viskas buvo, Šildė, džiugino... bet žuvo... Ir teliko atmintis...

1911 **Kalėdų Kaukė.**

UZIA VĖJAS...

Kaip pašėlęs užia vėjas Po miškūs laukus, Sielą skausmas palytėjęs Purto, it lapus...

Vėjas užęs greit užkimsta, Blaiyosi gamta, Tik sielą taip greit [nerimsta, Skausmo užgauta.

Paparonis.

MOČIUTĖ.

Jau vėjelis pabučiavo Rytą į veidelį — O močiutė vis lingavo, Sukdama ratelį.

Ratas burzgė, siulas šjo, Čiulpdamas kuodelį — Gi srauni bangužė vėjo Švilpia pro kampelį.

Toks švilpimas pranašauja Žmogui amžiaus galą!.. Senė griebia linų saują, Ir, kaip drobė, bala...

Adomas Juodasai.

16, III, 1913.

PASKUTINIS SPINDULYS.

Paskutinis spindulys Kad "su Diev" man pasakys, Ir dienelė ta pasakės Į nematomas gelmes — Kiek tai norų, kiek troškimų Plauks į srytį atminimų.

Ryt, žinau, išaus diena; Gims svajonė ne viena. Paskutinis spindulys Vėl gelmėn jas paskandys Ir veltui jų kapą kasiu To kas žuvo nesurasiu.

Putinas.

II. VII. 1913.

Visiems Amerikos Lietuviams

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on Sept. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Lietuviai! Kad pasaulį ir susiorganizuoti. Užtat Lietuvis iš vokiškos vergijos atliuosavus, ši karė turi būti pergalė. Pergalei ir žmonių laisvei Amerikos ir naršijų taikininkų kariumenės tuktančiais gyvaščių atnašauja. Bet ne višos pastangos ir aukos karės lauke daromos yra. Esama kito fronto, kurį sudaro visi tie, kurie užpakalyje narsios, priešą nugalinčios kariumenės stovi ir į ją remia.

Tame fronte esate ir Jus, seseris ir broliai lietuviai. Kad karę laimėjus, reikia kad abu frontu nepajudina mu butų, kad lygiai pasiaukojimo ir išstvermės dvasia persiėmę butų. Karininkai savo dalį atlieka, bet mes likusieji?

Nuo rugsėjo 28 dienos iki spalio 19 dienos Suvienuotosios Valstijos kreipiasi į savo piliečius ir šaišes gyventojus, kad jie turtu ir atneša paremtų savo didį pasiryžimą: pasaulį laisvu padaryti. Nuo rugsėjo 28 dienos iki spalio 19 dienos bus kviečiama rašytis Keturčiai Laisvės Paskolai ir atsikreipi mas lygiai Jums, Amerikos lietuvai, taikomas, kaip ir visiems ateiviams, kurie čia prieglaudą, saugumą ir laisvę rado.

Lietuviai! Išpildykime savo priedermę ir pirkime Keturciosios Laisvės Paskolos bondsus. Tai daryti prašo Suvienuotosios Valstijos, geriausias mūsų prietelius ir užtarėjus visuose reikaluose. Tenelieka nė vieno lietuvio, kuris mažiausia vieno bondso nebut nusipirkęs. Kas atsikalbinės nenoris pirkti, žinokite, kad toks turi būti priskirtas prie išdavikų ir yra lygus kovoti atsisakusiam išdavikui karės laike. Tokiais lietuviais nebuvo ir šiuo kartu, kaip visuomet, savo vardą skaisčių padarys. Tad drąsiai žiurime į besierinantį paskolai laiką ir tvirtai tikime, kad Amerikos lietuviai išpildys savo priedermę, kokią jiems uždeda duotasai žodis: paliuosuoti žmonią iš militarizmo prakeiksmo, kurį nelemata atstovauti pasirėmę Vokietijos viešpačiai, vergijos pančius tautoms, sykiu ir Lietuvai, kalantieji.

Tėra vienas kelias pasekmingai priedermę išpildyti ir savo ištikimybę Amerikos idealams parodyti: rašytis paskolai ir gerai susiorganizuoti paskolos darbu. Tenelieka lietuvio, tenelieka lietuvių draugijos, organizacijos, kuri viso atliekamo turto į bondsus neįdėtų. Tai atsiekti šgalėsime per gerą organizaciją, per veiklius komitetus. Jau iš pereinęs pas kolos sužinome, kokią svarbą organizacija reiškia: ne but lietuviai susiorganizavę, nebut už suvirš keturių milijonų dolerių bondsus išpirkę. Tai permenka mums, lietuviams, suma. Mes netiek pajėgiame. Tik mums reikia

DRAUGIJOS! Pažiūrėkite savo kason, ar nesiranda ten grašio, kurį Dėdei Samui paskolinti galėtumėte? Perkratykite savo narius, ar visi Jusų tarpe bondsus pirko, ar nesiranda pas Jus šesky-slackerių, kurie Jusų gražią kompaniją sugadinti gali ir tikrai draugijai gėdą daro.

Daugelio kolonijose Ištikimybės Dienos, 4 liepos d. iškilmėms, buvo susiorganizuotą komitetai. Pavieniai asmenys, draugijos, tuomet buvo sudarę komitetus, kurie gražiai pasidaravo. Tieji komitetai, kur jie buvo, galėtų būti branduoliu, apie kurį veikimas Keturčiai Laisvės Paskolai susispiestų. Kur jokių bendrų komitetų nebuvo, ten tuojaus susiorganizuoti turi. Tegū kiekvienoj kolonijoj lietuvių komitetai susiorganizuoją to miesto centraliniame paskolos komitete, kaip lietuvių komitetai. Dabar laikas tai atlikti, o ne tada, kada darbas jau pradėtas. Draugijos tedaro nutarimus už kiek bondsus pirkti. Težiuri, kad kiekvienas narys bondsus išgytu. Te nė vienas lietuvis, te nė viena draugija nebuna apfėnkta. O tuo met, kaip darbas bus užbaigtas, galėsime save pasveikinti iš gerų pasėkmių, kuriuos lietuviams gerą vardą, o visiems laisvę ir karės pergalę neš.

LIETUVIAI! Senovę atminę, į mūsų protėvių su vokiečiais kovas ir pergalies pažvelgę, stokiame darban. Užkietinkim mūsų prie pergalės valią, sužadinkime savyje laisvės norą, sukurkime ištikimybės jausmo ugnį mūsų širdyse, o prašomoji iš mus atnaša bus mums saldi privilegija ir su pasisventimo džiaugsmu darysime tai, ko tik iš mus džiū pastangų metas nepareikalas.

Saukiame į visus lietuvių laikraščius, veikėjus, visus geros valios žmones darbą pradėti, padėti žmonėm organizuotis, kad jie, kuomet laikas ateis, savo užsirašymu Keturčiai Laisvės Paskolai galėtų parodyti, kaip ir kiek mes suprantame tuos idealus, vardan kurių mes ir pasauis kovoja.

Tarybų Pildantysis Komitetas. Washington, D. C. Rugs. 29 d., 1919.

Per praeitą metą, du syk tiek moterų stoji dirbti į pirmiau dirba Michigano dirbtuves kaip

Kaslink Registracijos

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on Sept. 5, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

(Registracijos diena paskirta 12 d. rugsėjo, (September), 1918 m. "A. L." Red.) RELEASED BY THE COMMITTEE ON PUBLIC INFORMATION.

Visi vyrai nuo 18 iki 45 metų turės registruotis. Naujų registrantų skaitlius sieksias 13,000,000.

Dabartiniai nuotikiai Francuzijoje, karės laukė, parodė, kad pergalė užtikrinta. Visa kas reikalinga, tai tik neatlaidus jėgų intempimas, visų alijantų išgalų su naudojimas. Amerikai reikia prisirengti, kad visa pajėga vokiečių armijoms galutiną smugį uždavus ir senai visų laukiamą pergalę laimėjus.

Toks dalykų stovis išmintingai pataria Amerikos armijas padidinti. Ligšiol Amerika sudarė armiją iš virš 3,000,000 vyrų. Ją reikia padidinti, kad nuolatos turėjus prirengtus 5 milijonus vyrų karės veikimams.

Jei kariumenės rengimas eis tuo pačiu spartumu, kaip dabar palaikomams, apskaituojama, kad visi užsiregistravusieji draftui vyrai iš pirmos klesos išsibaigs su 1 spalio diena. Kad išvengtų emimo iš 2, 3, 4 ir 5 klesos, reikalinga surasti naujų vyrų pirmai klesai. Tam tik vienas kelias tebuvo — praplėsti vyrų draftuojamą amžių. Kongresas, visas galimybes apsvarstęs, drafto rubežius nustatė nuo 18 iki 45 metų amžiaus.

Tai gi dabar turės registruotis vyrai nuo 18 iki 20 metų, ir nuo 32 iki 45 metų. Vyrų nuo 21 iki 31 metų jau pirma užsiregistravę buvo. Apskaituojama, į draftuojamojo amžiaus praplėtimo ribas įneis apie 13,000,000 vyrų. Iš tųjų reiks parinkti armijai du milijonus su viršum ir manoma, kad apie tiek iš 13,000,000 bus pirmai klesai tinkamų. Tai gi koks vienas iš 6 ar 7 užsiregistravusių suras kelio prie uniformos.

Registracijos Dieną nuskirs Prezidentas speciale proklamacija. Paskelbtos Registracijos Dienoj turės užsiregistruoti visi Suvienuotosios Valstijos gyvenantieji vyrai, aštuoniolikos metų sulaukę ir per keturias dešimtis šešius metus neperėję, išimant tuos, kurie jau užsiregistravę yra (21-31 metų) ar kariumenėje tarnauja.

Visiems į registracijos amžių ineinantiems vyrams reikia atsiminti, kad registruotis reikia visiems, piliečiams, nepiliečiams ar pirmas popieras turintiems. Dar nereiškia, kad kaip tik bus užsiregistruota, tuojaus kariumenėn reiks eiti. Bet apsileidimas užsiregistruoti reiškia tokiems bėda, sulyg įstatymų teisma ir bausmę. Įstatymo nežinojimu niekas negalės pasiteisinti.

Registracijai palengvinti, registracijos vietų bus daug. Mažiausia viena registracijos vieta rasis kiekviename prisenkte (precinct), vieto-

viršininką ar agentą nubaus, sulyg akto, užgirtu gegužio 18 d. 1917 m., skyriaus 6."

FROM THE COMMITTEE ON PUBLIC INFORMATION.

Karės Departamentas autorizuoja sekamą:

Rugpjūčio 29 d. Provost Mašrshai Crowder išleido užreikšimą, kuris domos kreipia į pareigą patikrinti metus visiems vyrams, drafto amžiaus, prieš Registracijos Dieną. Jis pranešė:

"Asmenys, kurie abejoja ar jie ineina į naujo drafto ribas nuo 18 iki 45 metų, turėtų dėti visas galimas pastangas prašalinti abejonę prieš Registracijos Dieną Apsileidimas tą padaryti nepateisins nė vieno vyro, jeigu jis neapsireiškę registracijai ir jeigu jis ineina į metus, Kongreso skirtus. Visa vietinė, valstijos ir federalė drafto valdininkams po visas valstijas išsiuntinėti, talpina sekamus parėdymus:

"Dienoj, registracijai skirtoj, federaliai maršalkos, deleguotieji maršalkos ir tyrinėjimui agentai, visi policistai — valstijos, apskričio, miesto — visokio laipsnio ir klesos, turi būti pasirengę padėti, jei bus reikalingas, palaikyti tvarkos registracijos vietose ir žiurėti, kad registracija butų visuotina.

"Visi maršalkos, deleguotieji maršalkos, tyrinėjimui agentai ir policistai turi peržiūrėti registracijos surašus ir neatidėliojant raportuoti į "local board" vardu kiekvieno asmens, kurį jie žinotų neužsiregistravus, bet užsiregistruoti turėjus. "Local Board" pareiga yra raportuoti tikram Suvienuotosios Valstijų distrikto advokatai visus jų domai kreiptus atsitikimus su asmenimis, kurie neapsireiškę registracijai, kaip įstatymo reikalaujama.

"Policistai gali paprašyti kiekvieno asmens, registracijai deramo, jo registracijos kortos parodyti. "Kiekviename atsitikime, kuriame teisėtai skirtas viršininkas ar agentas atsakoma ar neišpildo kas įsakyta, — Adjutant General" ar "Local Board" narys ant syk skiria kitą viršininką ar agentą tai pareigai, ir į tokio atsakymo ar nepildymo faktą, lygiai kaip s utuo surištas apstovast, turi domos atkreipti teises Suvienuotosios Valstijų distrikto advokato, tikslu tokį

FROM THE COMMITTEE ON PUBLIC INFORMATION.

Karės Departamentas leidžia skelbti sekamą iš Provost Marshal General ofiso: Pašauktieji registruotis vyrai, sulyg amžiaus pratęsimo parenkamam draftui, gaus "Registracijos Liudijimus" (Registration Certificate) kiek skirtingus formoje, bet ne turinyje, nuo liudijimų duotų registrantams tarp 21 ir 31 metų. Kadangi tie liudijimai turės būti rodomi ant kiekvieno vyriausybės pareikalavimo, bus simieji registrantai perspėjami, kad visų laiku jie su savimi liudijimus turėtų.

Liudijimai bus mėlynos kortelės pavydale, 4 colių ilgio ir 2½ pločio, ir bus sekamo turinio:

P.M.G.O. Form No. 68 (Drawing of U. S.) REGISTRATION (Coat of Arms) CERTIFICATE To whom it may concern, Greetings: These Presents Attest, That in accordance with the proclamation of the President of the United States, and in compliance with law, (First Name (Middle Name) (Last Name) (No.) (Street or R.F.D. No.) City or (County) (State) Town) has submitted himself to registration and has by me been duly registered this... day of ..... 1918 under the supervision of the Local Board designated on the back hereof. .... Registrant. (Place stamp of Local Board on back of this card.)

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji: — Sveikinu jus, mieli broliai ir seseris visus, kurie ateinate čionai po medžiū praleisti laiką, pasisėdėti kuniškai, paliuosuojuote savo įtemptus nervus ir nōrs valandėlę savo laiko praeidžiūte su mūmis laimingai ir gražiai.

Kiekvieno aš nuoširdžiai meldžiū, kad ateitute po medžiū kada tikrai galite praleisti savo laiką liuosiau, nežiurint kaip pasaulis skubina nežiurint kaip mes bėgame, veržiamės, kad prisiūmušti pro šitą gyvenimą, mes turime rasti valandėlę sau liuso laiko ateiti ir pasikalbėti, pasiklausti po medžiū. Musų skubinimas, musų krutėjimas turi turėti miera, nes turime atminti, kad šis mūsų gyvenimas taipgi yra nevien prisirengimas gyventi, bet ir tikras gyvenimas. Kiekvieną valandą, diena ir metai mūsų čionai pergyventi daugiau jau mūni nesugrįž, mes kelijam į ateitį, kurios mes nežinome, bet šiandien mes gyvename ir žinome, kad gyvenimas mumis malonus.

Mes aiškiai dabar matome, kad pasaulis dar labai toli yra nuo tobulumo, nes jei jis būtų tobulas, tai tokią suirutę kaip dabar yra, būtų niekad neatsitikus. Mes gi esam vienutės šios pasaulės ir iš mus pasaulė susideda, todėl turbūt ir mes esame netobulūs. Pamislūkime ar mes tobuliai elgėmės mūsų praleistoje dienoje, ar mes darėme viską, tą iš ko mūsų gyvenimą galima būtų priskirti prie tobulo gyvenimo. To mums niekas negali priminti, nes mes kiekvienas geriau žinome savo perkeltą dienos takus ir galime suprasti ar mes elgamės tobuliai, gerai. Ar nuo mus pasielgimo nenukentė kita ypata, ar mes patį savo sveikatai nekenkėme, savo gyvenimui nekenkėme.

Daugumas mūsų brolių ir seserų blogo nuō gero neatiskiria; vienas kitą kuom nors nuskraudęs, sau jaučias tobulu, nes jau lyg tai darosi gerai, lyg tai užsigandina. Bet jis neseka to pėdsako, kur tas gerumas gali žmogų nuvesti. Nė vienas kitą skriaudamas nepamislina ir nemėgina atjausti kaip anas jo nuskriaustas jaučiasi. Kaip tu jaustumės, jeigu butum jo vietoje?

Jeigu žmogus vien tik apie skriaudas masto ir kenčia ir jo protas vis tik dir-

ba tokioje rušėje, tai jis niekad neturi laiko liuosos valandėlės, nes jeigu ir turi, tai sažinė neduoda jam nieko tobulo mastyti, kas minuta jį erzina su piktais darbais ir gyvenimu, taip, kad niekad ir niekad neturi laiko ką nors tobulo pamastyti.

Paveizdan, kalbant, kas tai yra tikrai žmogaus tobulumas. Aš nežinau kaip jus, mieli broliai, tai sau aiškintute, bet as sau šiaip aiškintu žmogus tobulas turėtų būti sveikas kuniškai, pilnas energijos, turi mokėti rašyti ir skaityti, turi suprasti paprastas tiesas žmogaus, turi būti dalyvaujantis visuomenės reikaluose, kur jo dalyvumas būtina reikalingas tvarkymui visų žmonių gyvenimo, turi būti tobulas ir apsipažinęs kaip dalyvauti, kaip padaryti gero savo tautai, savo šaliai ir visai pasauli. Turi būti atviras mokslui, pažinimui ir tyrinėjimui.

Laukinis mūsų prosėnėlis, kuris nemokėjo nė namų statyti, nė kitokių priprovų, bet ir tas sumanė ir padarė mums lopetą, kujį, uždegė ugnį ir daug kitų primityviškų daiktų sumanė budamas dar laukiniu. Mes gyvendami laike apšviatos, laike mašinerijos, elektros ir kitų sumanių daiktų dabar šioje gadynėje netik, kad neįstengiam ką nors naujo sumanyti, bet dar mes nē nesuprantam dabar esančių daiktų. Iš to tai yra labai daug visokių nelaimių, visokių negerumų, susižeidimų ir mirčių ir pasirodo, kad tas laukinis žmogelis, kuris paukštį akmenu užmušęs arba kōkį žvėrelį, labiau var-tojo savo smegenis negu mes dabar, o mes jau ir du kart tiek smegenų turime. Tai yra, turime didesnį padėjimą, kur savo kytrybę ir mandrybę laikyti, negu tas senovės laukinis žmogus. Bet pažiūrėkime kiek iš mus vartoja smegenis, galima sakyti, kad visai mažai.

Todel, mieli broliai, ir seseris, aš jums sakau, kad nežiurint kaip skubinātės į ateitį, kaip greitai keliaujate, nepamirškite praleisti valandėlę savo laiko, ateikite čionai po medžiū pasikalbėti, pasiklausti, suraminti savo nervus gyvenimo įtemptus.

Ko mes taip skubināmės į ateitį? Ateitis mums netruks ateiti, o šį gyvenimą praleidę bėgdami, vis tik sek-

dami tuščias kalbas, tuščius žaidimus, šilkinus rubus, greitus automobilius, svetimias moteris, kazirnikų kompanijas, pašlemėkų užkampes, didelius turtus, atkeršinimus ir visokias lenktynes, mes skubināmės neatkreipdami atydos ant savo smegenų, ant didelio svirno mūsų žinių, bet tuščio kaip barabano arba suvyto širšių lizdo, kad ką įkasti arba pikta padaryti.

Imkime gyvenimą savo iėčiau, laikas nuo laiko duokime savo protui maistą, duokime valandėlę jam padirbėti, duokime atsilsį savo kunui. Musų protas vieną sekundą gali daugiau geru mumis ir musų pasauliui padaryti negu musų bėgimas ir galvatrukimas viso gyvenimo. Ir tai yra šventa tiesa, gerbiamieji.

Štai vieną atsitikimą aš jums privesiu iš dabartinio gyvenimo: Po numetimui caro nuō sosto, Rusijos žmonės nepasiziūrėjo ant savę, neperkrėtė savo locnas vienuotes, ką jos vertos, nevar-tojo savo proto, bet kožno rėksnio, šaukiančio, paklausę ir nubėgo blogais keliais, plėsdami, mušdami, žudydami vienas kitą, daugelį kartų nežinodami priežasties ką jie daro.

Kunigaikščio Sergiejaus žmona nuo užmušimo savo vyro 1905 metųose atsiskė nuo svieto, ir nuėjo į klioštorių Marijos ir Mortos, užsiimdama ant savę sunkią discipliną ir visai atsisakydama nuo svieto. Po numetimui caro, gauja žmonių kaip išalkusių vilkų apspito apie klioštorių, pradėjo baubti, daryti triukšmą. Minkyė išėjus prie vartų užklausė: „Ko jus, žmonės, norite?“ — „Mes norime tos, Sergiejienės, vokiečių giminės!“ — „Aš esu jaja“ atsakė minkyė, „ko-gi jus reikalaujate?“ — „Mes norime tave areštuoti.“ — „Tai gerai, aš su jums eisiu, tik pirmą e-jimo aš turiu atsisveikinti savo klioštoriaus su maldomis. Eikite ir jus paskui mane į cerkvę ir palaukite.“

Vartus atidarę, gauja sugužėjo į cerkvę, o minkyė, buvusi kunigaikštienė atsiklaupė prieš altorių ir ilgokai meldėsi, ir kitos seseris su ja. Pasjmelidus atsikėlė, ištiesė savo rankas ir pasakė: — „Aš esu gatava su jums eiti, imkite ir areštuokite.“ Bet gauja praleidus koki laiką tyliai cerkvėje, davę progą savo smegenimi

padirbti ir apsiversti ant geresnio pobūdžio.

Jie aiškiai matė, kad minkyė seniai atsisakius nuo svieto, nuo politikos, nuo visko, nieko blogo negalėjo niekam padaryti budama klioštoriuje ir nė vienas nėjo artyn ir neareštavo, bet kaip su uodegom pabruktom išėjo. Viena tyki valandėlė ramioj vietoj perdarė tam-sios, pasiūtusios gaujos protą, kitaip jie būtų nekaltos moteries gyvastį atėmę be reikalo, be naudos sau ir žmonijai.

Todel, mieli broliai, sakau jums, nežiurint kaip skubinam ir kę mes vejam šiame savo gyvenime, nepavirskime kartais duoti progą mūsų protui dirbti, veikti. Tam tikra ir gera vieta atėjus čionai po medžiū. Jeigu jums patinka, nepamirškite savo draugų ir savo draugių čionai atsivesti, nežiurint kaip jie skubina savo gyvenime.

Jusų žmogus po medžiū.

DARBININKŲ ZINIOS

Šioj šalyje chiniečiai jau seniai dirba kaip veiteriai hoteluose ir restauracijose. Anglijoj, jie tik dabar pradeda užimti tas vietas. Pirmiau jie dirbdavo vien virtuvėse.

Kuomet Anglijos amatų unijų Kongresas susirinks mieste Derby, rugsėjo mėn., delegatai aštovaus daugiau negu 4,000,000 darbininkų.

Francijoj, dirbtuvės, liejyklos, darbo jarda, sandėliai ir visokios kitos industri-jalės istaigos, kurios yra skaitomos kaip pavojingos ar negeištinios saugumui arba sveikatai apielinkės, yra po viešos vyriausybės priežiūra.

Darbininkai krutamųjų paveikslų teatruose Trenton, N. J., gavo pakėlimą mokesties \$4 ant savaitės. Jie dabar uždirba \$26.50 į savaitę.

Daugiau negu 30,000 moterų liuosnorių dirba darbus tiesiog susirišusius su vokiečių armija karės lauke.

Union Pacific gelžkelis ketina išbandyti moteris kaip darbininkes prie priekrovimo freitkarių.

Youngstown, Ohio, spaus-tuvių darbininkų unija padarė 5 metų sutartį su spaus-tuvių savininkais; darbininkai gauna pakėlimą mokes-ties ant \$5.

Komercijos istaigose Oregon valstijoj, mažiausią mokes-tis del moterų darbininkų už 50 val. darbo savaitę yra \$11.10.

Pagerinimai metalų tirpinimo buduose yra priežastis atidarymo nikelio kaskyklų Norvegijoj, kurios buvo apleistos 50 metų atgal, kaip neužsimokančios.

Galima padaryti miestą 40,000 gyventojų iš tų vyrų, moterų ir vaikų, kurie kas met yra sužeisti Massachussetts valstijoj, prie darbo.

LIETUVIAI AMERIKOJ

BALTIMORE, MD.
Didžiausias Katalikų Kongresas.

Prasidėjo panedėlyje, 19 d. rugpiūčio, švento Alfonso Bažnyčioj su iškilmingomis mišiomis ir pamokslu 9 val. ryte. Utarninke, 20 dienų rugpiūčio, parapijos svetainėje buvo koncertas, teatras, ir prakalbos. Dainavo bažnytinių choras po vadovystę p.O. Rašmauskio. Buvo sulošta drama „Saliomono Sapnas,“ ir juokinga komedija „Užkerėtas Jackus.“ Tarpuose kalbėjo svečiai atvykę iš kitų miestų. Kalbos tēma, tai siuylimas katalikiškai-tautiško patrijotizmo. Anot Montello prabaščio, katalikai ir jų darbai tai yra mašinerija, o partijos partijėlės, laisvamaniai, socialistai, ir kiti, tai yra ratukai tos mašinerijos, vieni į gerą pusę sukas, kiti į priešingą, bet visi savo krumplyliais užsikabindami priverčia visą mašineriją dirbti kaip reikiant. Tai mat tie visi ratukai priklauso mašinerijai (katalikams).

Minėtas vakaras suaukavo mokslėviams 60 dol. su viršum. Mat, antrojo kalbėtojo gera agitacija buvo koverta. Choras pusėtinai gerai padainavo, gal but daug pagelbėjo chorui p-lė Kižiūtė iš Washingtono, su tuom vakaras užsibaigė.

Ketverge 22 d. rugpiūčio buvo draugiška vakarienė su programą, kaip tai: deklamacijoms, dainoms ir daugybę trumpų prakalbų. Kalbėjo svečiai atstovai nuo įvairių parapijų, draugių ir kitokių organizacijų. Daugiausiai kalbėjo kunigai. Vakarienė buvo pagaminta rupesniu Lietuvių R. K. Moterų Sąjungos 8 kp. po gspadinyste p. Onos Danielienės. Vakarą vedėja buvo p-lė A. Bajoriūtė. Vakarienės tikietai visiems \$1.00. Bet buvo verta \$2.00. Svečiai kalbėdamai neapsakomai gyvė vakarienę ir vedėją vakaro. Bet pastebiu, kad vedėja to vakaro ne visiškai vokiečių armija karės lauke.

Svečių skaičius buvo pusėtinai didelis ir visi matyt intelligentai, kunigai, vargouninkai, laikraščių redaktoriai, biuristai; visi stengėsi vienas už kitą geriaus papasakoti. Bet iš jų tos kalbos kaip nieko buvo paklausti, išskiriant Račkų ir du kunigą, todel, kad del visuomenės linkėjimų nebuvo, tik vien del tų, kurie geri katalikai ir geri tautiečiai, arba kartu katalikai-tautiečiai.

Prie to pranėšė, kad kongresas nusprendęs organizuoti lietuvišką kariumenę del išgavimo Lietuvai laisvės demokratijos. Kitų slabtybių nesakė, toliau paaiškės. Gal but kam ir labai patiks, o kitiems tai ir akys aplips, nes kaip praneša tie patys, tai buk nutarta atmesti visus tuos į šalį žmones, kurie nepraktiški katalikai, ir tt.

To nereik, kad slapstyties, tai griekas, o atstumti nuo savę nepraktišką kataliką, pėrvėlu. **A. Kurelaitis.**

SO. BOSTON, MASS.

25 d. rugpiūčio surengė Lietuvių Tautos Katalikų Bažnyčios Choro prakalbas. Už kalbėtoja buvo vysk. S. B. Mickevičius, ir kunigas Šleinis. Jie kalbėjo nurodydami gerovę priklausyti prie dailijos, o ypatingai prie tokios dailijos kaip tai dabar suorganizuota A.L.T.K. Bažnyčios choras. Kuomet turėsim daugiaus jaunimo, tuomet galėsim daugiaus atlikti naudingesnio darbo sau, ir taipgi kitiems. Prakalbos buvo pasekmingos, nes teko matyti ir naujų narių prisirašę. Pradedant ir užbaigiant prakalbas sudainavo choras „Lietuva Tėvynė Musų.“

Turiu priminti, kad šitas choras tik tris savaitės laiko kaip gyvuoja, o jau padainuoja neprasčiausiai. Laike pertraukos padekliamavo O. Višniauskūtė, S. Kavaliauskienė, K. Višniauskas, ir L. Latvėnas. Publikai deklamacijos labai patiko, nes per didelį delnų plojimą buvo priversti net per kelius kartus eiti deklamuoti. O užtai labai yra pagirtina, kad prasimokino gražių deklamacijų, iš to turėjo publika progą pasidžiaugti. **P. B.**

LOWELL, MASS.

24 d. rugpiūčio D.L.K.A. draugija turėjo iš važiavimą Crystal Lake. Vieta pusėtinai, palei ežerą. Buvo visokių nesvaiginančių gėrimų, puikiai laiką praleidom. Bet ko nors stokavo — jaunimo mažai ir tas pats apsnudęs, nematyti nei žaislų, nei dainų, už tai žmonės ir neturi noro lankytis. Abelnai, sunku ką nors ir veikti kaip niekas neriamė. Kaip oras atvės, tai reikia daugiau pradėti veikti, nes taip ilgai negalima būti, reikia tautiška žadinti. Ypač čia augusieji nedalyvauja, žinoma daugiau tėvams reikėtų domos atkreipti į tai. **Lowellietis.**

TOMAQUA, PA.

Schuylkill pavietė pirmas apskritis S. L. A. laikys konferenciją 29 rugsėjo (Sept.), 1918 m., po No. 504 Union st., Tamaqua, Pa. Sesijos atsidarys 10 valandą ryte, o po pietų 2 valandą bus prakalbos ir kitoki pamarginimai. Kiekviena kuopa S. L. A. yra kviečiama į šią konferenciją, nes jau yra rengiama prakalbų maršrutas, tai kad kuoskaitlingiau atstovų atsilankytų.

Org. **A. J. Banišauskas.**

KEARNEY ir HARRISON, N. J.

Lietuvos Neprigulmybės Fondo 13 skyriaus susirinkimas atsibus ketverge, 12 d. rugsėjo, 8 val. vakare, L. Hantmano svetainėje, 756 Harrison ave., Harrison, N. J. Taigi, visi, gerbiami draugai ir draugės, malonėkite atsilankyti, ir dar po vieną atsivesti, nes čia kiekvieno lietuviu yra pareiga prigulėti prie Lietuvos Neprigulmybės Fondo.

Visus kviečia prigulėti. **L.N.F. 13 Sk. Raštininkas, J. V. Baltrušonis.**

LAWRENCE, MASS.

(Reikale Vyrų Drafto nuo 18 iki 45 metų).

Vyrų galybės Bilius abejų būtų Washingtone jau tapo perleistas. Dabar Bilius pasiūta Prezidentui pasirašyti, ir, kaip greit Prezidentas padės savo parašą, Bilius taps galutinai užbaigtas. Sulyg tokio išleisto instatymo, visi vyrai gyvenanti Suv. Valstijose nuo 18 iki 45 metų, turės užsiregistruoti.

Kaip greit paskirs registravimo dieną nėra sunku pasakyti, greičiausiai turi but paženklinta bus 5 d. Septembrio, o jai ne, tai 10 ar 12. Kada taps paženklinta registracijos diena tas ne daro skirtingo, bet ji jau bus ir tai greitu laiku. Vyrai lietuviai nuo 18 iki 45 m. turi tą dieną daboti, o atėjus laikui visiems užsiregistruoti.

Praktiškai jau kiekvienas galėjo patyrti kas atsitiko su „šliakeriais,“ kurie perėitą metą neužsiregistravo. Valdžia „ablavą“ padarė ir tiesiog į kempes... Jai dar kurių negalėjo surasti, tai suras, nes kaip žinios iš Washingtono praneša, „šluokerių“ visą šalį įjškodami „šliakerių.“ Tai vargu tikėti, kad kas galės išsislapstyti iki pabaigai karės.

Gelbėdamas Examination Board'ams prie kiekvienos registracijos dienos turėjau daug patyrimo tame reikale. Daugelis lietuvių pakliuvo į armiją už dyką ir tai nedelkeno kaltės kaip savo pačių. Vieni „nežinojo“ svarbos užsiregistruoti, kuomet kiti mane „baikoms“ praeis viskas ir įstatymus ignoravo. Bet viskas pasirodė kitaip.

Idant busiantieji registrantai neprisiidarytų sau bėdos kaip pirmutiniai, turi vaktuoti registracijos dieną ir jai atėjus, visiems lietuviams vyrams, virė minėtų metų, užsiregistruoti. Užsiregistravusiems tuoj bus išsiuntinēta „Questionnaire“ blankas, kurias kiekvienas atsakančiai turi išpildyti. Pilpildyti blankos geriausiai ten, arba pas tą, kur galima susikalbėti savoj arba kitoj kalboj. Reikia žinoti, kad ką ims pagal išleistų instatymų į kariumenę tai paims, nieko neklaus. Ir, kam, pagal instatymų, reikės eiti kariumenēn, tas jau turės eiti, ar jis norės ar ne.

Taigi geriaus prisilaikyti instatymų kaip visi, negu jų nenorėt pažint arba juos ignoruoti.

Z. Jankauskas, Registratorius.

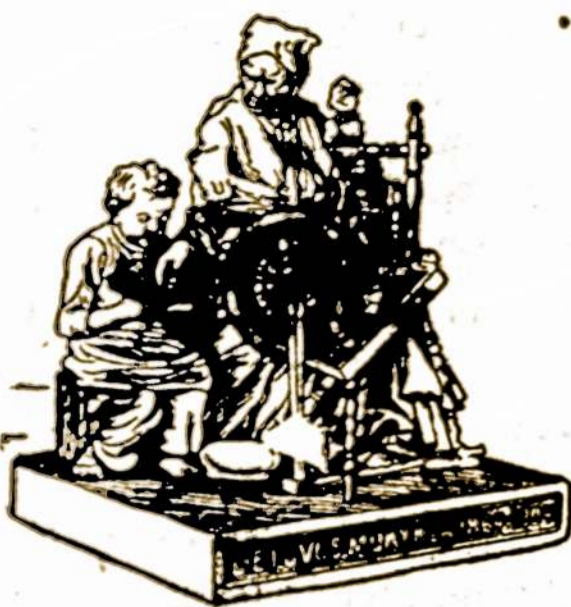
Nuo 1906 m. Australijos darbo unijų skaičius trigubai pasididino.

17,000 moterų dirba Parjžiaus biure Francijos Karės departamento.

Cigarų darytojai St. Joseph, Mo. neseniai antru kartu šiemet gavo pakėlimą \$1. už tukstantį cigarų.

80,000 moterų dabar dirba sudėjimo maisto į bėtas industrijoj; jų dirbtuvių pro dukta yra daugiausia vartojami del kariumenės ir laivyno.

Apie Gyvus Daiktus

—Mama, tu pasakei man apie celes ir užsiminei apie protoplazmą, labai meldžiu toliau paaiškinti apie protoplazmą.

—Vaikeli, tu gyvas ir kruti, budavok savo smegenis mokslo trupinėliais aš nepatingiesiu tau praplauti.

Kaip jau sakiau, kad protoplazmo, kuriame gyvena gyvastis dar niekas nesupranta, tik žmonės betyrinėdami atrado iš ko protoplazmas susidėjęs. Pirmiausia aišku, kad protoplazme yra vandens, vanduo yra susidėjęs iš dviejų elementų — gazų, oksigeno ir hidrogeno. Reikia nepamiršti, kad pats vanduo nėra protoplazmas, bet protoplazmas yra vandenyje. Jeigu vanduo pavirsta į ledą protoplazmas neišnyksta, sušalusiam vandenyje protoplazmas vis tiek randasi, tik tuom persimai- no, kad jis nustoja gyvasties, neveikia, gyvastis nekruva, neliuliuoja ir neauga. Bet vandeniui atšilus į tam tikrą temperatūrą, protoplazmas vėl savo veikla ir gyvybė jame atsiranda.

Iš viso protoplazmą randama penki elementai, kurie skiriasi šiaip: — karbonas, oksigenas, hidrogenas, nitrogenas ir fosforas. Visi tie daiktai yra paprasti gazai, kurių visur galima atrasti, todėl ir gyvastis visur randasi.

Svarbiausias daiktas yra kaip tie elementai, tie gazai susijungia į daiktą, kad padaryti protoplazmą, kuriame gyvastis randa savo namus ir veikia neapsakomą darba šioje pasaulėje atnaujinimui visokios gyvasties, tas ir yra didelė galybė protoplazmo. Sekretas gamtos yra tai susijungimas tų elementų, kurį galima suprasti nuo poeto veikimo, kaip jis padaro ir pagimdo žodžių sujungimus ir išreiškia jais didelius jausmus. Arba kompozitorius, kuris sujungia instrumentų balsus ir sutveria gražią muziką, taip gyvastis pasidaro iš paprastų elementų, sudavodavo juos į protoplazmą.

Tiek mes kalbėsime apie protoplazmą, kuriame gyvena vienutės gyvasties arba celės. Toliau mes vėl grįšime ir kalbėsime apie celes, iš kurių susitvėrė didesnės gyvastys.

Geriausia surasti celes, tai yra gyvuno kraują betyrinėjant. Visų gyvunų, turinčių kraują, arba mūsų pačių kraują betyrinėjant mes atrandame, kad kraujas yra pilnas celių, atskirų gyvūnelių, panašių į gyvūnelius mikrobos arba amoebą, gyvenančius baloje. Stebu-

lingiausias daiktas, tai yra raudonas kraujas, kuris randasi kiekvieno augštesnio gyvuno kune, ir kuris randasi mūsų pačių kune. Arti neprisižūrėjus, kraujas mums išrodo kaip raudonas skysčius, bet pradėjus tyrinėti mes atrandame, kad kraujas susidėjęs yra iš bilyonų celių, panašių ir rituliu- kus, vienos iš jų raudonos, o kitos baltos, daugumas baltųjų arba raudonųjų celių paeina nuo mūsų pačių sveikatos stovio. Todel labai naudinga mums tyrinėti šias kraujo celes, nes nuo jų paeina mūsų sveikata.

Mes valgome įvairius daiktus, kad maitinti mūsų kraują, mes kvėpuojame orą, kad priduoti gazinius reikalingus elementus mūsų kraujui. Kraujas paėmęs maistą per minėtus kelius neša ir budavoja mūsų kūną. Kad priduoti tą, ko kur reikalauja mūsų kraujas, mes turime duoti maistą celėmis, maistą skysčiui ir orą arba gazus.

Raudonos celės yra skaitlingesnės ir lengvesnės mums tyrinėti. Jeigu mes paimsim tiek kraujo, kiek vietos užima dvi spilkos galvutės, mes atrastume ten milijonus celių, kas duoda supratimą, kaip mažos tos celės yra. Žmogaus kraujo celės mainosi pagal jo sveikatą. Gydytojas norėdamas žinoti apie žmogaus sveikatą, rupinasi iširti kraują ir dažino apie celių permaitinimą, tada supranta kaip prižiūrėti lignonį. Raudonos kraujas kraujo paeina nuo raudonųjų celių, esančių kraujuose. Kada celė išskirta viena, ji išrodo lyg būtų gelsva, bet daugumas jų kruvoje padaro raudoną spalvą.

Jeigu sveikam žmogui įdursi spilka į piršto galą, kraujas išeis gražiai riebiam raudonas, bet jeigu žmogus yra ligustas, silpnas, kraujas išrodo nustelbęs, prazudęs savo gerą spalvą, reiškia, jau neturi tiek raudonųjų celių kiek reikėtų geram, sveikam kraujui turėti. Kada kraujas sveikas, raudonos celės, visos vienos mie- ros, apvalios, biski plokščios, veisiasi ir platinasi, iš vienos darosi dvi. Bet kada žmogus nyksta, jo kraujo raudonos celės darosi plokščios, su įpuolusiais šonais, reiškia, kad eina silpnyn, neauga ir nesiplatina. Kraują labai silpnina blogas kvėpuotas bei nešvarus oras. Kad žmogus tai matytų ir suprastų, kiek mažų gyvūnelių jisai užmuša savo kraujuje su kvėpavimu, išties rūpintis apie švarumą savo aplinkybės ir kvėpavimą tyru oru.

Raudoni kraujo ritulėliai tarnaiva kaip nešiojant kitių dalių medegos budovojimui žmogaus kūno, kuri yra rausva ir gelsva medega, vadinama haemoglobin, kuri turi painiausią kunišką kompoziciją visoje pasaulėje. Ji susideda iš atomų, karbono, hidrogeno, nitro-

geno, oksigeno ir geležies. Geležis randasi visuose augštesniuose gyvunuose, kurie tik turi kraują, geležis randasi ir žaliuose medžių lapų ir daržovių, kas priveda mus prie žinojimo mūsų maisto. Yra ištirta, kaip raudonumą, drutumą, apatgero oro priduoja ir geležis, kuri randasi tokiuose daiktuose kaip pienas, kiaušiniai, duona, mėsa, bulvės, žirniai, ryžiai, ir avizos. Yra padaryti tam tikri vynai, kuriuos pardavinėja, kad kraują atgaivinti, priduoti jam nužudytą raudonumą, bet gerai ištirta, kad niekas tiek naudos neduoda, kaip geras švarus pienas, geriau už visus sutaisytus vynus.

Mes jau žinome, kad celės išsidalina į tam tikrus elementus, iš kurių daugumas tiktai gazai ir žinome, kad kraujo celės turi gauti sau oro, kad pasiimti iš jo sau tam tikrus elementus, tam tikrus gazus, todėl eina į plaučius, į kuriuos mes kvėpuojame orą ir sakoma, kad kiekviena celė mūsų kraujuose esanti, kas keturias minutes ateina į plaučius, nežiurint kurioje dalyje kuno ji būtų, į keturias minutes sugrįžta į plaučius ir pasiima sau naujas spēkas. Raudoni ritulėliai arba kraujo celės, kurios neša ant savęs haemoglobino medžiagą, taipgi ateina į plaučius kas keturias minutes ir šioji medžiaga paima mūsų kvėpimą tyrą oksigeną ir neša į kūną maitinti kiekvieną gyvuojančią mūsų kūne celę. Kaip kraujas su pagalba haemoglobino medžiagos neša is gazą iš tyro kvėpuoto oro, taip kartu pareidamas į plaučius parneša visokias išmafas, nes žmogus netik kvėpia, bet ir iškvėpia, iškvėpavimas išmeta laukan nereikalingas, išdėvėtas kuno daleles, o pasiima naujas, tad reikia žiūrėti, kad už išmestas blogas daleles kraujas visada gautų tyrą orą iš ko pasiimti sau tyrą medžiagą reikalingą kūnui.

Pažiūrėk iš viršaus į savo ranką, pamatysi gyslas mėlynas, tai yra keliai kraujo, kurioms jis skubiai grįžta į plaučius, nešdamas atgal blogumus, surinkęs iš mažiausių dalelių kuno, uždėk ant gyslos piršta, pabrauk žemyn gyslą, pasidarės plokštą, nes pirštas tavo užstojo kraujui kelią, paleisk gyslą, kraujas vėl pasikelia, skubinasi bėgti į viršų. Kraujas parkeliavęs iš kuno pirmiausia eina į plaučius išmesti nešvarumą, kurį mes kvėpuojame laukan, paima tyrą orą ir eina į širdį, širdis vėl pumpuoja ir pavaro atgal į kūną kraują atnaujintą ir gražiai raudoną, kad pamaitinti vėl kūną. Ir tas procesas eina pakol žmogus yra gyvas. Nekartą kraujas atėjęs į plaučius paimti tyro oro, atranda sau priešingai, nes žmogus yra tokioje aplinkybėje, kur tyro oro nėra, todėl jis ir neįkvėpia tyro oro. Kartais sutinka dar arčiau vietoje tyro oro gauna nuodų, nuo kurių kunas greitai silpsta.

Jeigu žmogus užsinuodi- na ruskščia, vadinama "pru-

sic acid," jis numiršta uždusiniu, nes šie nuodai susivienija su medžiaga kraujuose einančia, haemoglobinu, ir taip susivienijus, toji medega nors ateina į plaučius, bet neišstengia paimti oksigeno ir nešti į kūną, tokiu budu kune celės negaudamos atnaujinimo užduos- ta ir žmogaus gyvastis pasibaigia. Tas pats veikiama ir alkoholio perdaug paėmus, kunas jo nespėja perdeginti ir pučia žmogų, daro kaip ir sutinusiu, išpustu.

Toliau mes kalbėsime apie baltas celes, kurios randasi žmogaus kraujuje mažesniame skaitliu, negu kad raudonos celės. Kur raudonųjų celių talpinasi milijonai, ten baltųjų celių yra tik šimtai tukstančių. Žmogui susirgus, baltos celės pasidaugina, pasididina iki dešimt kartu savo skaitliu.

Seniau daktarai manydavo, kad pasididinimas celių lemia blogą lignoniu, bet vėliau atrado, kad tai netiesa, nes atrado, kad baltos celės apžioja savim mikrobos, kurie su liga arba pirma ligos pateko į žmogaus kraują ir ištyrė, kad taip apžioti mikrobai prapuola,

SMARKUS UNIJŲ AUGIMAS KANADOJE.

Septintas metinis raportas iš darbo organizacijos Kanadoje, paduoda statistikas ir tt., už 1917 m., kuris paskelbta per darbo departamentą. Skaitlinės parodo, kad Kanados amatų unijų narių skaitlius pasiekė aukščiausi laipsnių rekordų, kuri kada departamentas buvo tvirėjęs apskaitliavime raportų nuo 1911 m., kadangi su pabaiga 1917 m. narių priaugimas pasiekė 204,630 narių. Iš viso Kanadoje susidarė 1,974 lokaliniai unijos skyriai; ir 1,702 skyrius įeina 164,896 nariai, kurie atstovauja tarptautines organizacijas; 224 skyriai su 32,343 nariais, kurie neturi tarptautinių saryšių, ir 28 skyriai, turint 7,391 narį, kurie vadinasi neprigulmingomis vienutėmis.

Tas parodo, jog net 76 tarptautinės unijos skyriai priaugo per metų laiką su 35,773 narių skaitliumi; nepriklausančių prie internacionalo priaugo 55 skyriai su 9,459 nariais, ir prie neprigulmingųjų vienučių prisidėjo vienas skyrius, bet raporto skaitlinės parodė, jog iš jų tarpo sumažėjo ant 1,000 narių.

Narių skaitlinės visose rušėse darbo organizacijos Kanadoje, kurios buvo reportuojamos per septynerius metus, sekančiai:

1911	.....	133,132
1912	.....	160,120
1913	.....	175,799
1914	.....	166,163
1915	.....	143,343
1916	.....	160,407
1917	.....	204,630

Iš 1,974 lokalės amatų unijos skyrių Kanadoje, 944 skyriai pasidalina ant 21 miesto, 644 skyriai su 85,527 nariais, yra reportuojama, jog reprezentuoja arba nei 42 nuošimčių amatinių unijų narių iš Kanados. Montre-

o baltos celės kaip buvo gyvos taip ir toliau gyvena.

Vėliau daktarai atrado, kad baltos celės išeina per gyslą sienas ir keliauja po kūną. Šias baltas celes geriausia gali suprasti kaip įsipiama pirštan arba bile kurią dalį kuno, kur prisimeta nuodingi mikrobai kūną nuodijanti. Tada šios baltos celės rodos po prisakymu arba iš priderytės skubinasi ristis į vietą skausmo, nauji ir nauji rodos pulkai kareivių dideliuose skaitliuose keliauja į skaudamą vietą žmogaus kūno, kad pakelti kovą su mikrobais, kurie gula ant žaizdos iš lauko. Mes jaučiame sukimą, karštį apie vietą skausmo, bet nesuprantame kas yra, tai yra karė tarpe baltųjų celių su nuodų mikrobais. Po nakčiai mes atrandame prisuktą vietą, puliais patinkusią; tie puliai yra niekas kitas kaip baltosios celių nuodingų mikrobu iššūdytos, bet jos yra tikri neatsiprašomi kareiviai, toliau mušasi su mikrobais pakol ant galo žaizda pagija ir jos palieka užkariautojais.

Nemuno Sunus.

Kas Link Iškeliavo iš Suvenyčių Valstijų

RELEASED BY THE COMMITTEE ON PUBLIC INFORMATION.

Naujas Įstatymas Svetimiems Pavaldiniams dėl Išvažiavimo iš Suvenyčių Valstijų.

Perspėjimas Visiems Svetimiems Pavaldiniams kaip Kelionėn Rengtis.

Visi svetimieji pavaldiniai, kurie norėtų išvažiuoti iš Suvenyčių Valstijų, ar lig laikui ar visiškai, turi gauti leidimą išvažiuoti, išskirus atsitikimus, jeigu važiuojama į Kanadą ar Bermudą. Leidimai bus suteikiami tik-tai geriems išparodymams esant, išrodant kelionės reikalą ir kad asmens iškelia-vimas nebus Suvenyčių Valstijų interesams blėdingas. Visi svetimiečiai (išskirus Vokietijos, Austro-Vengri-jos, Bulgarijos ir Turkijos piliečius ir pavaldinius) Kanadon ir Bermudon važiuoti gali be leidimų.

Permito gavimas užsitęs nuo dviejų iki keturių savaičių laiko, jeigu jis bus duotas. Aplikacija visuose atsitikimuose turi but sudėta pas leidimams duoti agentą, prašančio gyvenimo vietai artimiausio. Tiejai leidimams duoti agentai paprastai yra imigrantų inspektoriai (Immigrant Inspectors) ir Suvenyčių Valstijų advokatai (United States Attorneys), kuriems aplikacija turi buti sudėta ar asmeniai ar krasa.

Jeigu svetimas pavaldinys neišgali susirasti artimiausio leidimams duoti agento, jis gali gauti informacijos apie to asmens vardą, rašant į Foreign Permit Office, Division of Passport Control, Department of State, Washington, D. C.

Rugsėjo 15 d. pradėtam, visi iš šalies išvažiavimai bus smarkiai reguliuojami nauju įstatymu, kuris tą dieną galėn ieina. Iš kiekvieno aplikanto bus reikalaujama leidimų agentui parodyti pasportą, jo paties valdžios ar konsulio duoto, atnaujin- no ar užvizuoto prieš dešimt dienų, pirm negu aplikacija sudėta. Jis taipgi turės leidimų agentui parodyti permitą iš jo drafto "local board," jeigu draftui užsi- registravęs ar registruotiniu yra.

Svetimžemiai perspėjami, kad jokiame atsitikime jie negalės leidimo gauti iš išvažiavimo uosto (porto), nebent tokias uostas yra jų gyvenimo vieta. Leidimas turi buti gautas iš leidimų agento, gyvenamos vietos artčiausia esančio; svetimžemiai neturi namų apeisti ir ir keliauti į išvažiavimo vietą, pirm negu jie gaus leidimą išvažiuoti. Jokiame atsitikime jie neturi Washing- tone rodytis, kad leidimą gavas.

Molderiai Wheeling, W. Va. reikalauja 8 val. darbo dienos.

KĄ SKAITYTOJAI RAŠO APIE "A. L."

Waterbury, Conn. Gerbiameji "Amer. Lietu." Redakcija!

Skaičiau Jusų gerbiama laikraštį arti dvejus metus, ir taip pamylėjau, kad sunku butu su juom atsiskirti, nes tokių rimtų, naudingų laikraščių kaip "Amerikos Lietuvis" mažai mes dar turime. Jis suteikia tokį sie- los užganėdinimą su savo teisingom žiniom, naudingais straipsniais, kuriuose nėra jokio partvyškumo! Taipgi prakalbos po medžiu yra taip naudinga kiekvienam, kuriose nupiešama kiekvienos sąvaitės nuotikiai bei permainos netik lietuvių gyvenime, bet ir abel- nai visos žmonijos. Ėinkiu kiekvienam lietuviui ir lie- tuvaitei skaityti.

Tad pasiunčiu \$2 ir pra- šau gerb. "A. L." adminis- tracijos atnaujinti mano pre numeratą.

Juzė Kronkaičiūtė.

Albany, N. Y. Gerb. "Am. Lietuvis" Red.!

Meldžiu man prenumera- tą atnaujinti, siunčiu tam tikslui 2 dolerių. Aš nema- nau niekad persiskirti su "Amerikos Lietuviu." Tai yra puikiausias laikraštis, be partvyvis ir pamokinantis. Negails tokiam laikraščiui pinigų. Aš stengsiuos kiek galėdamas praplauti "Ame- rikos Lietuvi" mūsų koloni- joje.

A. M. Urbonas.

Holyoke, Mass.

Meldžiu atnaujinti mano prenumeratą. Noriu, kad "Amerikos Lietuvis" ateity man per ilgą laiką, ba yra labai naudingas laikraštis. Aš turiu ir dar kelis kitus laikraščius, ale "Amerikos Lietuvis" yra geriausias. Nėra jame jokių negerų straipsnių kaip kituose laik- raščiuose aplink kokius ten blevyzojimus, tai užtai ir labiausiai pamylėjau "Ame- rikos Lietuvi".

Mykolas Sielasus.

Kenosha, Wis.,

Willowbrook Sanitorium. Gerb. "A. L." Redakcija!

Šiuomi pranešu, kad ma- no prenumerata už "Ameri- kos Lietuvi" pasibaigė, ir ant nelaimės negaliu atnau- jinti. Priežastis mano persi- skyrimo su "A. L." yra tai mano ilgų metų liga. Tai šiuomi vėliju "A. L." kuoge- riausio pasisekimo platinti apšvietą ir vienybę tarpe lie- tuvių, nes tai yra geriausių lietuvių laikraštis pasaulyje.

Antanas Luckmanas.

Red. prierasas: "A. Lie- tuvis" nepamiršta savo senų skaitytojų, kuriuos nelaimė patinka. p. Luckmanas vis kas sąvaitę gauna "A. L.").

Hartford, Conn.

Gerb. "Am. Lietuvis" Adm. Prisiunčiu \$2.00, kad ir ant toliaus lankyto mane "Amerikos Lietuvis", nes tai yra vienas iš geriausių laikraščių Amerikoje.

"A. L." yra žmogaus dva- sinis penas, kuris žmogų kel- te kelia augštin. Tai gi kol gyvas busiu, aš ir "Ameri- kos Lietuvis" tolei busime draugais. K. Kruckas.

—Iš British Columbia Federationist.

Anglas išradėjas padirbo mašiną, kuri sodina bulves. Tai didelė pagalba ukinin- kams. Mašiną galima pri- taisyti prie žagrės.

MOTERŲ SKYRIUS

Moteris vežioja ledą mieste Indianapolis.

Anglija turi daugiau moterų valdiškų darbininkų negu kokia kita šalis pasaulyje.

Sakoma, kad yra trys našlės ant kožno vyro našio šioj šalyj.

Ponia Lydija Počorov, rusė aktorė ir jos sesuo, plė Anna Voronov, pradėjo naują judėjimą tarp šios šalies moterų, kad sutverti naują moterų mirties batalioną ir taipgi raginti rusus stoti į sąjungiečių eiles.

Prieš Sus. Valstijų istoriją į karę, tik trečia dalis tiek moterų dirbo valdiškus darbus Washingtone, D. C. kiek dabar.

Tik keturios moteris advokatai lyg šiol vedė bylas Sus. Valstijų augščiausiame teisme.

Moteris sudaro trečdalį industrijų darbininkų New Jersey valstijoje. Sakoma, jei karė dar metą tėtis jos sudarys pusę darbininkų skaičiaus.

Amerikonės moteris gyvenančios Londone, Anglijoj, turi labdarinę klubą, kuris sakoma yra jau daug gero nuveikęs tarp to miesto varguolių.

Daugiau negu tukstantis moterų išrašė į orlaivystės mokyklą, kurią kapitonas John Perry neseniai atidarė mieste St. Louis. Mokiniams suteiktas dykai.

Gal garsiausia pasaulio moteris žurnalistas (laikraštininkė) yra poni Juliette Adam, iš Francijos. Nors ji jau turi 85 m. amžiaus, ji yra dar vis labai veikli.

Viena iš didžiausių laikrodžių dirbtuvių šioj šalyje, turi moterį inspektore.

Moteris klerkai krautuose Mobile, Ala., sutvėrė uniją.

Ponia Annette A. Adams tapo paskirta pavieto prokuroru San Francisco, Cal.

Panelė Anna W. Blanton, tapo išrinkta visuomenės apšvietos superintendentu Tex as valstijoje.

Francijoje, moteris dabar užaugina beveik visą maistą. Jos dirba 12 val. ant dienos, su 2 val. del pasilsio per pietus.

Didžiuma geizkelio darbininkų Japonijoje yra moteris. Jos atlieka viską išskyrus pekurystės ir inžinerių darbo.

Metaliųjų industrijų darbdaviai sako, kad moteris dirba sąžiniškiau už vyrus ir geresnius produktus padaro.

Anglijos moteris pradėjo rudyti tiek daug cigarečių,

kad dabar manoma įvesti įstatymą tą užginant.

Ponia W. C. Smith yra pagelbinė iždinkinė Superioro pavieto, Wisconsin. Ji užėmė tą vietą jos vyrui išėjus į kariūmenę.

Moteris, kurios didžiai interesojuosi Francija, pradėjo rinkti pinigų Sus. Valstijose del atstatymo mokyklų, bažnyčių ir ukių Šiaurės Francijoje, kare pasibaigus.

Barščių prieskonis.

1 kvortą barščių (virintų)
1 kvortą žalių sukapatų kopustų

1 puoduką krienuų
1 lygų šaukštuką sausos mustardos

1/2 puoduko cukraus
1 šaukštuką druskos
2 puoduku uskusos.

Reikia sukupati barščius ir sumaišyti su rešta daiktų. Viryk 15 minučių. Sudėk į bonkas, (sterilizuotas) kol dar karšta. Gerai uždaryk bonkas; padėk į šaltą vietą. Šis prieskonis yra labai geras prie mėsos.

Škotiškį blynėliai.

1 puoduką šalto išvirinto oatmeal.

1/2 puodukų miltų
1 šaukštą sviesto

1 kiaušinį
2šaukštuku baking powder

Sumaišyk ir išsiok kartu miltus, druską ir baking powder; įmaišyk sviestą su šakutėm ir tada įmaišyk oatmeal. Įmaišyk išplaktą kiaušinį ir biskį pieno, jeigu reikia, kad padaryti gan stiprią tešlą. Išvoliok iki bus 3/4 col. storio. Supiaustyk į trikampius šmuktus ir kepk karštame pečiuje. Reikia valgyt su sviestu arba siropu.

Žuvis kepta su trupiniais Viryk mažą haddock žuvi iki bus visiškai minkšta. Tada nuimk odą ir išimk kaulus. Sudėk žuvi į gilų išsviestuotą molinį arba paliavotą bliudą. Išplak 1 kiaušinį su 2 šaukštukais miltų; pridėk puoduką pieno, truputį cibulio ir po žiup sniuką druskos bei pipirų. Gerai smaišyk viską tada užpilk ant žuvies, truputį išmaisydama su žuvimi. Uždeng išsviestuotais krekių trupiniais ir kepk nuo 30 iki 40 minučių.

Daržovių koteliai.

6 didelės bulves
3 cibulius
12 mažų morkų
4 mažas ropes

Truputį petruškų
Krekių trupinių
Kiaušinį
Taukų (bile riebuma bus gerai).

Išviryk 6 didelės bulves, sugrask, pridėk biskį sviesto, druskos ir pipirų ir truputį karšto pieno. Sukapok 3 cibulius, pakepink biskį ir sumaišyk su bulvėm. Turėk išvirus atskirame puode morkvas ir ropes. Sukapok ir pridėk prie bulvių. Pri-

dėk sukapatas petruškas ir druskos bei pipirų pagal skoni. Leisk atšalti. Tada sudaryk į mažas koteles, pavilgink į išplaktą kiaušinį, tada sutrintus krekių trupinius, kepink karštuose taukuose iki parus.

NOREDAMI pirkti arba parduoti farmas, stubas, parandavoti kambarius ir tt, garsinkitės Amerikos Lietuvyje.

MERGINOM IR MOTERIM.

Pas mus galite gauti įvairių kvietkų padarytų gatavai, tiktai sudėti į kruvą ir turėti tokius gražius kvietkus kaip ir gyvus. Lapai taipgi pritaikinti prie vsokių kvietkų. Jeigu nori padabinti savo ruimą, kad gražiai atrodytų. Gaukite šių kvietkų.

M. Paltanavičia, 15 Millbury street, Worcester, Mass.

REIKALINGA merginos del lengvo darbo prie dratygera mokestis: nuo 12 iki 15 dol. ant savaitės, \$1.50 ant dienos pakol mokinasi. Ateikite pas

Hamblin & Russell Mfg. Co., 28 Water st., Worcester,

REIKALAUJAM AGENTŲ.

Reikalingi agentai platinimui Amerikos Lietuvo. Labai geras užsiėmimas ir naudingas darbas mūsų tautai. Dabar kada žmonės gerai pelno, labai naudinga juos traukti prie skaitymo. Kas užrašys vieną, du, tris skaitytojus, tam duosime dovanas knygomis. Jeigu kas galės užrašyti daugiau, gaus nuosimti. Gal galėtumėt pagelbėti atrasti vietas, kur A. L. galėtų parduoti. Jaunim vyram išėjus į kariūmenę, daugelis liovėsi laikraščius emė, mat nekuriame mūsų broliai man, kad kariūmenėje, tai skaityti nereikia. Sumanesni visur ima laikraštį su savim į kempas ir Franciją. Meldžiame A. L. skaitytojų, kad pagelbėtų A. L. platinti. Su guodone, Am. Lietuvis, 15 Millbury street, Worcester, Mass.

DIRVA Didži užsis ir naudingiausias taraktis. Neužsilima barnėmis nē polemikomis. Taipina daug žinių. Taipina daug moksliskų ir pamokymānų straipsnių. DIRVA verta skaityt kiekvienam lietuvii ir lietuvei. TIK \$1.50c. METAMS. Ant paštuose vienas No. Dykai. DIRVA 2004 ST. CLAIR AVE CLEVELAND, OHIO

PAILSAI GEROVES BEJIESKODAMS. Didelis pagalba nuo diegij, reumatizmo ir skaudėjimo raiziuose, yra Dr. Richter's Pain Expeller, nes palengvina tuojaus, sumažinant uždegimą apimtos dalies. Taipgi ir trunk ryte ir vakare, vartok nesigailėdamas, idant permirkty oda. Tuojaus pagelbsti nuo reumatizmo, nusibrūzimo, niktelėjimo ir nudugimo, kaip ir sustingimo ir nuo neuralgijos. Gali gaut visose aptiekose po 35c ir 65c. Žiurek, kad butų inkaras ant bonkos—tai yra tavo apsauga. F. A. D. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York

DYKAI PATRUKUSIEMS

5,000 Kenčiančių Gaus Dykai Išmėginimui Plapao Nereikalinga Visa Gyvenimą Neišot Bevertj Truss. Šis duomenis pasilymas yra padarytas per šimtis šitokios "E" dykų ir nakti dirbančios metodos, kuri bus vartojama atsakymsi ir sustiprinimui nusilpusių muskulių ir nusilpusių šlaunikčių Truss, bei reikalinga avojoingj operacijai. MOKET NEREIKIA. Pirmiausia 5000 kenčiančių, kurie atstovauja pas Mr. Stuart, bus išsiųsta užtikinti skausmą skausmą be užmokescio, kad davus jiem proga gerai išmėginti juos. Jus nieko nemokėsite už išmėginimą Plapao nē dabar, nē vėliau. NEREIVARTOK TRUSS. Taip, nēvertok jį. Iš savo paties patyrimo jus šinok, kad Truss vien tik yra atsakandiu ramsčiui jau sukrypusių sienų linos, kad gaismas juo sveikata, nes jis perikaidija kraujui liuos skausmą, tad jus turėtumėte jį dėvėt? Štai yra geriausias kelias, kurį jūs galite dykai išmėginti. VARTOTAS DVEJOPAM REIKALUI. Pirmas: Pirmiausia ir svarbiausia siekia PLAPAO-PADS yra neparojama laikyti prie nusilpusių muskulių gydantį ištaisytį vaistą Plapao, kuris yra sumirštinis vidale ir paimtas drauge su ingredientais medicalinės pmases yra skirtas padidinti kraujo judėjimo. Atgana muskulius iki prastus jų spēkos, bei tampusio. Tuomet ir tik tuomet galite tikėtis trauko pranykimo. Antras: Pats budamas padarytu limpasčiui, kad sėkiau nuo slankstelių paduklincite, yra prirode, esą svarbiu būdu išnaktinami patrukusim, kuri yra sumirštinis. Šimtai jaunų ir senų žmonių padarę priėjusias prieš oficerius, kad PLAPAO-PADS būtų jų patrukusim, tiki šį dykų garsio sunkis ir senas patrukimo ligas. NUOLATINĖ DIENOS-NAKTIES VEIKMĖ. Pastebėtina ypatybė PLAPAO-PAD gydymo yra ta, kad sulyginamai į labai trumpą laik aplinkoms paseklmė. Tas yra todėl, kad veikmė yra nepaliantanti—naktį ir diena kiaurai per 24 valandas. Nėra neparankumo, nesmagumo, nei skaudėjimo. Dar anksčiau to minksc-pomitel, kuomet jūs atliekate dienos savo darbu—dagi ir miegant ši stebuklina gydulio nematomai teikia juo vidurių mukuliams nauja svyrbė ir stipruma, kurie jiems yra reikalingi, kad pridėramai atlikus jiems parastai užduotį—užlaikyti vidurių savo vietoje, be pagelbos truss, bei kitų jam panašių. PLAPAO-PAD IŠAISIKINTA. Principas, kurio pasireimant Plapao-Pad veikia, gali būti lengvai išduokotas, patėmėmus vieną iš mūsų išsiųstų iliustracijų ir skaitant sekanti išdėstyma. PLAPAO-PAD yra padaryta iš stiprios, išstemplamos materijos "E", kuri yra pritaikyta prie kuo kruojimui ir visiško smagumo jį dėvėt. Jo viduriu yra limpasčis (nors dar skiriasi nuo limpančio plasterio), kad apsaugotus paduklincite "E" nuo slanksteliu ir patrukimo nuo tam tikros vietos. "A" yra padidintas PLAPAO-PAD galas, kuris prispaudžia muskulius, nusilpusius muskulius, kad juos sukliukia nuo to tolyn besilinkimo.

PLAPAO-PAD KURIA TURI BUT PRILEPTAS ir hiphone nepažeidžiantis kaip valdinto frame—work dalyk išrokuojant, kad davus veikaling stipruma ir parama PLAPAO-PAD. Išmėgink Tatal Mano Kasiaus. AS žmogus, kuris rodyt pats savo kaitais, kad jus galite gauti visus patrukimus. Kuomet silpni muskuliai atgaus savo stipruma ir tampusio, ir nepatėmėjimai, ekauq, pavojingi išiveržimai pranyksta— ir bus baltas slaugtas nesugrįžtamai pranyksta. Ir jus atgausite savo smagumą, gyvumą, energiją, stiprumą. Ir jus atradote ir jaučiate geriau visapusiškai ir juo draugai patėmima juo pagerėjimo pasirodyma. Tuomet jūs žinosite, kad juo trauks yra pergalėtas ir jus širdingai dekautoite man širdingai. Išmėgink Tatal Mano Kasiaus. Kasyk. Šiandie, Reikaludamas už Dykų Išmėginimo. Pats ypatikiai išmėgink jo vertę. Nestyk pinigų už Dykai Išmėginimą. Plapao nē dabar, nē vėliau, nē kitą kartą, nē kitą kartą. Jūs negalite, apskritai, apart to, jis jums gali pagratinti sveikatą, kuri daug vertesni, negu žibantės auksas. Pirmik šį dykai "Išmėginimą" širdien ir juo busite linksmi ir gyveniote, pasinaudojote šia proga. Rašykite geriamai, arba išpildykite kuponą širdien ir grįžtamai informacijai apie būdą, kur būvo apdovanojus aukinam medaliuim Byrne ir jo diplomu Grand Prix Parizjūle, kuris bus rankose kiekvieno kenčiančio nuo šio ligos užgavimo. Jeigu jūs turite patrukus draugus, pasakykite jam apie šį didelį pasilų 5,000 skaitytųjų gales gauti šį išmėginimą dykai. Ataliepimas, yra žinoma, bus perikidijama. Kad netapt, apviliu, a, rasykite DABAR. SIUSK KUPONA ŠIANDIE IN PLAPAO LABORATORIES, Inc. Block 240 St. Louis, Mo. Dykai Išmėginimui Plapao ir Mr. Stuarto Knyga apie Patrukimus. Vardas: Adresas: Grįžtanti krasa atneš dykai šimty. Plapao

Letuviška valgykla ir keptuvė įvairių gardumynų. Su siuomi pranešam visiem lietuviam kad prie mūsų valgyklos šiomis dienomis mes atidareme ir keptuvė įvairių piragačių, kekų ir pajų. Kviečiame pas mus užėiti valgyti nes čia visada rasite šviežiai viską padaryta. Taipgi namus galėsite imti mūsų kepėtvės gardumynų ir kas pas mus perkis gaus po 1 sv. cukraus. Nepamirškite adreso ROYAL LUNCH 12 Grafton St. Tel. Park 8266 Worcester

GERIAUSIA Ceverykų Krautuvė. Jeigu nori neru drūtų ir smagių Ceverykų ateikite pirkti pas Amutį ir Ananką o visada bus užganėdintas savo pirkimu. Amutis ir S. Ananka 27 Millbury St., Worcester, Mas

Nepamirškite musų Drapanų ir čeverykų KRAUTUVES. Naujausios mados sutai, šokrybelės, marškiniai, kaklaraiščiai, Ceverykai vyrams ir moterims. Kviečiame visus brolius ir seseris pirkti pas mus, nes pigiau niekur nerasite; geriau pas savą negy kur kitur. Kviečiame visus atsilankyti V. GINKUS 52 Millbury Str. Worcester, Mass.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER. Didelis pagalba nuo diegij, reumatizmo ir skaudėjimo raiziuose, yra Dr. Richter's Pain Expeller, nes palengvina tuojaus, sumažinant uždegimą apimtos dalies. Taipgi ir trunk ryte ir vakare, vartok nesigailėdamas, idant permirkty oda. Tuojaus pagelbsti nuo reumatizmo, nusibrūzimo, niktelėjimo ir nudugimo, kaip ir sustingimo ir nuo neuralgijos. Gali gaut visose aptiekose po 35c ir 65c. Žiurek, kad butų inkaras ant bonkos—tai yra tavo apsauga. F. A. D. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York

KATALIOGAS

Columbia Lietuviškų Rekordų

DAINAVO ŠV. CICILIJOS CHORAS IS NEWARK, N. J. IR KITI ŽINOMI DAINININKAI

- E 1168— Šaltyšius — Sv. Cic. choras. Žvirblelis — V. Vaškevičius, tē mane motinėle. Įdainavo M. Brandumienė.
E 1246 — Giesmė į Panelę Švenč. 'dain. Brandumienė. Ave Maria.
E 1250 — Vijo vilka voveraitė. Plaukė žaselė per Nemunėlį ir Saldžios lupos. Polka.
'DAINAVO BROOKLYNO KVATETAS, su piano akompaniam.
E 2225 — Einu per dvarelį, Gaila Tėvynės. Maršas.
E 2226 — Per girią girialę, daina. Linksminkimės, polka.
E 2227 — Per šilą jojav, daina. Žydas statinėje, polka.
E 2228 — Saulelė nuisleido, daina. Parodos maršas. Orchestra.
E 2340 — Vilniaus ruta, daina. Drinopolis, maršas.
E 2341 — Kas subatos vakarėlį, daina. Nuostabu, maršas.
E 1163 — Teklytė ir Pranulis, daina. Gudiška polka, armonikas.
E 1247 — O kur buvai dieduk mano, daina. Ungarų šokis, orchės.
E 2339 — Šėriau žirgelį, daina. Dėdukas, polka.
'DAINAVO A. KVEDARAS, BARIFONAS, su piano akompan.
E 2228 — Pamylijau vakar, daina. Draugė, polka.
E 2224 — Mano laivas, daina. Į sveikatą, maršas.
E 1161 — Tekėjo saulelė, Kad aš jojav, dainos. Stumbriškių polka.
E 1162 — Jieva, daina. Polka nuo Rudos, armonika solo.
MONOLOGAI, DIALOGAI IR MARŠAI
E 1170 — Velnias ne boba, monologas. Kur bakažė samanota, dain.
E 1248 — Velnias ne boba, dalis pirma. Velnias ne boba, dalis antra.
E 1249 — Mano palvys, daina. Velnias ne boba, monologas.
E 2342 — Siuvėja, monologas. Po dvalgivilų ereliu, maršas.
E 2343 — Ant vienos galvos, monologas. Žuvų maršas.
IGRAJINO LIETUVIŠKŲ SOKIŲ ORKESTRA.
E 2397 — Klumpakojis. Kokieta — polka ir klumpakojis.
E 2396 — Našlys, žaislas. Lapunėlė, polka-mazurka.
E 2395 — Bum čik-čik, mazurka, Dėdienė, polka.
E 2360 — Varpelis, valcas. Mano mielas, polka.
E 2359 — Nemuno vilnys, valcas. Sudiev, Mazurka.
IGRAJINO KARIŠKA ORCHESTRA.
E 2653 — Saulei nusileidžiant, valcas. Mano mylimoji, valcas.
E 2654 — Onutė, polka. Išreikšimas meilės, valcas.
IGRAJINO MILITARISKA ORKESTRA.
E 2526 — Prieš audrą, valcas. Bangos, valcas.
E 2527 — Linksmybė, polka. Išdykus mergaitė, polka.
IGRAJINO SARGYBOS ORKESTRA.
E 2528 — Laimės naktis, valcas. Ant šiaurvakarų poliaus, valcas.
E 2529 — Alpų ganyklose, valcas. Pavasario sapnai, valcas.
E 2655 — Žiemos vakaras, valcas. Artistų gyvenimas, valcas. — Visų apleista, valcas. Nepamiršk manęs, valcas.
IGRAINO COLUMBIJOS ORKESTRA.
E 2530 — Kregždutė, valcas. Ant bangų, valcas.
E 2531 — Liusanoris medėjas, maršas. Vėlevošės nešėjas, valcas.
E 2656 — Ant Dunojaus bangų, valcas. Jurių melsvumas, valcas.
E 2657 — Meilės žiedas, polka. Glamonėjimas, valcas.
E 1927 — Rosijos nacionalis himnas. Serbijos nac. himnas.
E 2198 — Vokietijos nacionalis himnas. Militariškas maršas.
E 1924 — Marselietė, Francijos himnas. Kariškas maršas.
E 2704 — Tyki mėnuli naktis, valcas. Mėlinos akelės, valcas.
IGRAJINO L. SOLARO KONCERTINŲ ORKESTRA.
E 2468 — Baliaus karalienė, valcas. Žaňoj giružėj, polka.
E 2510 — Atydos maršas, two-step. Scenos maršas.
E 2709 — Ant Dnojaus bangų, valcas. Brangenybės, Two-Step.
E 2708 — Pietinės Am. merginų maršas. Vynas, moteris ir daina.
E 2707 — Rašėjas ir kaimietis. Teklytė, valcas.
SOKIAI IR MARŠAI IGRAJITŲ IVAIRIAIS INSTRUMENTAIS.
E 1728 — Italijos atbalsai. Two-Step. Senorita, Two-Step.
IGRAJINO SMUIKA, FLEITAS, CIMBOLAI IR KONCERTINA.
E 2469 — Širdis ir kvietkos, Svajonės.
E 2511 — Rojaus kvietkos, Intermetas Sinfonico, iš op. "Ramas".
IGRAJINO KVARTETAS ANT MONDOLINŲ.
A 1656 — Atmintis. Italų rinkiniai.
A 1735 — Todėl, smuika ir pianas. Motka, smuika ir pianas.
E 2710 — Preludijos, smuika solo, Ispanų šokis, smuika solo.
ARMONIKA SOLO, IGRAINO IVAIRŲS ARMONISTAL.
E 2651 — Vilniaus maršas, Audra, mazurka.
E 2652 — Raseinų polka, Kazokas, valcas.
E 2705 — Visur linksma, valcas. Šok į ratą, mazurka.
E 2580 — Šalies grožybė, valcas. Žuvininkų valcas.
E 2581 — Gražioji polka, Pavasario rytas, polka.
E 2582 — Kalnų aukštumose, valcas. Kariškas maršas.
E 2706 — Žemaičių polka. Gudri, mazurka.
E 987 — Po dvalgivilų ereliu, maršas. Ispanų šokis.
E 1198 — Polka, dalis pirma. Polka, dalis antra.
E 2001 — Mažrasiška polka. Polka.
'DAINAVO KARALIENĖS ANIOLŲ PARAP. CHORAS.
E 3188 — Ant Kalno karklai siubavo. Pasisėjac žalią rūtą.
E 3189 — Oi motule. Motuš, Motuše.
E 3242 — Oželis. Mes padainuosim.
E 3243 — Saulelė raudona. Beauštanti aušrelė.
'DAINAVO MARĖ ČIZAUSKIENĖ IR JONA ČIZAUSKAS.
E 3190 — Tris bernėliai. Vakarinė daina.
E 3191 — Ant marių krantelio. Saulutė tekėjo.
E 3192 — Giedu dainelę. Gegužinės daina.
E 3244 — Skambančios stygos. Tu mano motinėle.
E 3245 — Gimtinė šalis. Sunku gyventi.
'DAINAVO MIKAS PETRAUSKAS.
E 3348 — Suktinis. Valia, valužė.
E 3349 — Prirodino seni žmonės. Kur tas šaltinėlis.
E 3350 — Naujoji gadyne. Dainius.
E 3313 — Sukrskime broliai. Eina garsas nuo rubežiaus S. Cic.
E 3314 — Dėdukas, polka. Saldžios lupos.
E 3315 — Stumbriškių polka, Jurgiuko kazokas, armoniko solo.
E 3316 — Polka nuo R-dos. Mažrasiška polka, armonika solo.
E 3317 — Batų čystytytos, maršas. Saldus bučias, švėkimo valcas.
E 3623 Ilgu, ilgu man ant svieto. M. Petrauskas. Mano skarbos.
E 3624 — Šienapūtė, polka-mazurka. Kur upelis teka, armonika.
E 3625 — Sudiev Lietuva, Marė Karužutė. Miškas užla, Karužutė.
E 3626 — Ant šėsupės kranto, polka. Lelijos žiedas, valcas. armon.

M. Paltanavičia 15 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS

VIETOS ŽINIOS

Rengkitės prie registracijos.

Registracija vyrų nuo 18 iki 20 metų nuo 32 iki 45 metų atsibus 12 d. rugsėjo.

Nuėjęs į registracijos vietą buk prisirengęs, kad bereikalingai neužimtum laiko, kad reikalai nebutų supainioti. Turi aiškiai parašyti savo vardą ir pravarde ant kortelės, kad nebutų iškraipyti. Reikia žinoti mėnesį, dieną ir metus gimimo bei kraštą, iš kur paeini. Rašant šalį, aiškiai pažymėkietė Lithuania. Jei vedęs, turi žinoti moteries amžių ir tt. ir vaikų gimimo laiką. Worcesteriečiams mes pagelbėsime, jei atsiłankys į "Amerikos Lietuvio" išleistuve.

Kas nori cukraus.

Kam reikalinga cukraus dėl užlaikymo vaisių bei darymo marmaladių ant žiemos, lai kreipiasi laišku į Worcester Food Administration, 11 Foster Street del kortelės, su kuria galės gauti iki 25 svarų cukraus. Reikia prašyti "Sugar for Canning" ir pasakyti kiek randasi šeimynoį, kokius vaisius nori užlaikyti ir ar pirmai gavai tam tikslui cukraus.

1 d. rugsėjo tulas Frank W. Truskalowski, nuo 52 Ward gatvės manoma pats nusižiude Quinsigamond ežere. Jo drapanos buvo rasta ant ežero kranto. Kišeniuje buvo laiškas į seserį ir Laisvės Bondsas už 50 dol.

Pasimirė.

Marijona Dereškienė, 46 Lamartine gatvės. Iš Lietuvos, paejo iš Kauno gub., Vilkmergės pav. Endraniskų valsč., Užubalių kaimo. Paliko penkis vaikučius, mažiausias 4 metų, vyriausias 11 metų ir vyrą labai liudname padėjime.

žiurkė įkando kūdikį.

Nepaprastai didelė žiurkė įkando 2 metų mergaitę p-nų Long, 33 Hammond gatvės, mergaitė bemiegant lopšyje. Mergaitės veidukai labai biaučiai sukandžioti; jos riksmas pabudino tėvus. Mergaitė buvo tuoj nugabentą ligonbutin. Tikimasi kad pasveiks.

Pajieškėjimai.

Pajieškau savo tėtis Rožės Lukavičiūtės (po vyru pravadės nežinau), paeina iš Suvalkų gubernijos, Kalvarijos pavieto, Rudaminos parap., kaimo Virbalių. Jau kokie 86 metų kaip Amerikoje. Labai norėčiau sužinoti, todėl meldžiu jos pačios arba kas žino ją pranešti. Marijona Lukavičiūtė, (po vyru — Sujatienė) 48 Sheffield st., New Britain, Conn.

Pajieškau brolio Mateušo Strazdauko. Kadaisė gyvena Waterbury, Conn. ir iš ten išvažiavo į Mahanoy, Pa. Jau šeši metai kaip nieko apie jį nežinau. Meldžiu nuoširdžiai jo paties arba žinančiųjų apie jį pranešti. K. Strazdaucas, 681 Riverside st., Waterbury, Conn. (3)

Pajieškau Petro Strazzo ir jo švogerio Kazimiero Motuzo; pirmiau abudu gyveno Worcester, Mass., dabar nežinau kur. Meldžiu jų pačių atsiłaukti ar kas juos žino pranešti. John Silks, 29 Summer st., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo vyro Antano Petrikieno, paeinančio iš Kauno gub., Panevižio pavieto. Vabalinukų parapijos, Bakšenų sodžiaus. 13 metų kaip Amerikoje. 37 metų amžiaus. Mane apleido jau šeši metai. Jeigu kas žinotų meldžiu man pranešti, o aš atlyginsiu kaštus ir busiu labai dėkinga. Barbora Petrikienė, 827 Wood street, Philadelphia, Pa. (2)

Pajieškau savo pusseserių, Marijonos ir Amilijos Mitkiučių, paeina iš Vilniaus gub., Žiežmarių parap., Palimšių kaimo. Apie 8 metai kaip gyvena Amerikoje. Trejetas metų atgal, jos gyveno Cambridge Mass., Girdėjau, kad Marijona ženota. Jeigu kas žino apie jas, arba jos pačios meldžiu atsiłaukti ant šio adreso. Bol. Mitkus, 330 Climont st., Brooklyn, N.Y. (36)

Pajieškau Pusbrolio Motiejaus Karuzo ir pažįstamų. Turu svarbių reikalų ir meldžiu atsiłaukti ant adreso: Peter Caruser, 35th Co., 9th batli, 151 dept., brig. Camp Devens, Mass.

Aš esu paimtas kariumėnėje, paeinu iš Vilniaus gub., Panonisko valsčiaus, Samininkų kaimo.

Pajieškau karaliaus Minkelfo, Igno ir Andriaus, Vilniaus gub., Trakų pavieto, Alovės parapijos, kaimo Slabadėlės. Meldžiu jų pačių arba žinančiųjų apie juos pranešti. V. Minkelis, 617 North st., Springfield, Mass.

Pajieškau pusbrolių, Jono Zigmanto ir Vinco Karvelio, abu Suvalkų gub., gmino šumskių, kaimo Makolių, pavieto Mariampolės. Jiedu gyvena apie New Yorka. Meldžiu jų pačių atsiłaukti ar kas žino pranešti. V. Arnastaukas, 823 Judkin st., Seattle Washington.

Kareivis Kazimieras (Charles) Savickas, paeina iš Kauno gub., šaulių pav., Kuršenų par. Labai seniai atsiškęs nuo savo giminių, draugų, pažįstamų ir nuo visų lituvių; siuonia visiems savo geriausioms linkėjimams ir malonėtu susirašyti su savo pažįstamais. Tarnauja Suvienytų Valstijų kariumėnėje. Adresas toks: Chas Savickas, Co. K. 44 U. S. Infantry, Camp Lewis Branch, Tacoma, Washington.

Kareivis Jonas Puskunigis Q. M. C. Detech, Camp Fremont, Cal. Siuonia pasveikinimą visiems savo draugams ir draugėm ir labai malonėtu susirašyti su savo draugais ir pažįstamais nuo Griškabudžio parapijos.

Noriu sužinoti kur gyvena Antanas Vainavičius, paeina iš Suvalkų gubernijos, Seinų pav., gmino Serijų, kaimo Raganiskės. Turu svarbų reikalą ir meldžiu jo paties ar žinančiųjų apie jį pranešti. J. Ulckas, 2 Blake st., N.S. Pittsburg, Pa.

PARSIDUODA "parlor set," penkių daiktų ir "bed-room set," lova ir komodė. 26 Louise st., Worcester, Mass. (ant 1 lubų). roje.

Parsiduoda

Farma 1 1/2 akro gražios žemės, pačiame Worcester, naujas 6 raimų su visų įtaisimu namas, sodas, pusė daržovės. Prekė \$3,600.

Farma 65 akry gražios žemės, dideli budinkai arti Worcester. Prekė \$3,300, \$1,000 įmokėti.

Farma 46 akry, 9 karvės, 2 arkliai, vištos, senos daržovės, vežimai, mašinos, metoli Worcester. Prekė \$4,000, \$2,000 įmokėti.

Turiu keletą naujų namų visose dalyse miesto. Inšurinu namus, rakandus nuo ugnies. JONAS BUOKAS, 12 1/2 Millbury st., Worcester, Mass.

ANT RANDOS 32 Sargent st., kampas Lamartine, 5 raimų tenementas, pakiauskite

Miss. Maney, 667 Main st., Hotel Bellmar.

Pripažintas Visų Alijantų

Visur mūsų dabartiniai Alijantai pripažino Triners American Elixir karčiojo vyno kaip pirmos vidurių gyduolės, delto, kad pilnai užtikimas, gavęs aukščiausias pagerinimus — Aukso medalį ir Grand Prix Anglijoje (Londonė 1910 mete), Belgioje (Brussel, 1910), Italijoje (Ryme 1911), Francijoje (Paryžiuje, 1911), ir Auksinį medalį (San Francisco, 1915) ir Grand Prix, Panama, 1916. Visos dovanos didžiausios gaunamos dovanos. Triners American Elixir karčiojo vyno yra geriausia gyduolė nuo visų pilvo ligų užkietėjimo, negrumuliojimo, galvos skausmo, nervišumo ir tt., delto, kad išvalo žarnas, pagelbsti grumuliojimą, priduoda apetitą ir sutvirtina visą sistemą. Aptiekose \$1.10. Tokios pat dovanos buvo duotos ir už Triners Liniementą, geriausia prievepra nuo reumatizmo, neuralgijos, lumbago, išsišukimų, sutynimų ir tt. Aptiekose 35 ir 65c., per pačta 45 ir 75c.

JOSEPH TRINER COMPANY, 1333-1343 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

W. S. S.

War Savings Stamps. Taupymo Stampa lėsuojia 25 centus. Kuomet turį pripilpinęs šešioliką ant Taupymo Kortos, nunešk į Pačta arba bile banką, kur, damokėdamas dar kelis centus, galėsi apmainyti ant karės Sutaupymo Stamos, už kurią valdzia tau užmokės \$5.00, 1923 mete.

Gali nupirkti Karės Sutaupymo Stampą už \$4.19 rūg. mėn., 1918 m. arba po 1 centą daugiau kas mėnesis po tam.

Gali bile kada atsiimti ką užmokėjai su 3% intereso pridėta, padarydamas aplikaciją tam bile pačte, bet jeigu laikysi iki sausio 1, 1923, tai busi uždirdėb ant savo pinigų interetą 4 nušimčių, prirokuotą kas bertainis meto.

Karės Sutaupymo Stamos. Išleistos Suv. Valstijų valdžios 25c. — \$5.

Pagelbsti jusų šaliai Padeda išgelbėti gyvastis Padeda jums taupyti pinigų.

Pirk bile Pačte, Bankoje arba Autorizuotoj Agentūroje.

SVEIKATOS MUILAS

Skaityk ką Mr. Paul Slovak Box 3, Newport, Mich. parašė mumi spalio 21, 1917 m.: "Mes turėjom kudikį 14 dienų, kuris labai sirgo. Aš užsakiau Severas Medicated Skin Soap ir mano žmona jį vartojo prausdama kudikį kožną rytą. Šiandien vaikas liuosas nuo išbėrimo." Severas medicated skin soap gali buti vartojamas kiekvienos familijos. Kudikai ir vaikai bus dekingi už maudynę, merginos ir moteris del veido gero išrodymo, o vyrai del skutimo barzdos. Kaina 25 c. už šmotą, parsiduoda visose aptiekose.

W. F. Severa Company, Sedar Rapids, Iowa.

"AMERIKOS LIETUVIO" AGENTAI. L. SAVICKAS, 274 Chapman st., New Britain, Conn.

Pagelbsti Sergantiem

Gydau motery užsienėjusias ligas, kaip tai vidurių, baltųjų, mėnesinių, priepuolio, sukātų ir patrukimų.

A. KUPSTIENĖ, 366 Millbury st., Worcester, Mass.

Lietuvis Graborius

Suomi pranešame Worcesterio Lietuviams, jogel mes užsimame grabuostis reikalais. Atliekame kuoplgiausia ir geriausia laidotuvių reikalus. Taipgi pat ir krikštynų ir vestuvių reikalais.

Viską atliekame kuopulkausia ir medžiame su visais reikalais kreipitis pas mus šiuo adresu: Simonas Grinkevičius, 80 Ward st., Worcester, Mass.

Tel. Cedar, 1994.

Szita Knyga kolei dar jos yra pardsuduoda po 75c.

DAKTARAS KISENIUJE

Šiomis dienomis tapo atspaudinta nauja daktariška knyga, kurioje yra aprašyta labai plačiai apie žmogaus kūną, kaip žmogaus kūnas sutaisytas, koki organai yra žmogaus kūne, kokį darbą jie veikia, kaip juos užlaikyti sveikais kad nereikty sirgti. Kaip apsaugoti nuo ligų, kaip sava arba kitą pagelbėti nelaimėje sužeidimo; kaip gydytis savo. Čia tilpo daugybė visokių receptų, kuriuos galima gauti aptiekose. Čionai trumpai surašoma kas šioje knygoje telpa kad kožas galėty apmilti kaip naudinga kožnam turėti tokia knyga savo kišeniuje. Nuo kožnos žemiau paminėtos ligos yra po vieną du, tris ir daugiau receptus. Žemiau parodyta trumpas surašas kas telpa šioje knygoje.

Užtroškimas, Išsukimas kaulų, Nulaužimas su pratrikimu odo, Kaklo lankas nulauztas, Ranka nulauzta, Galvos lankas lanktas, Žandikaulis nulauztas, Žmogaus kaulų paveikimas, Sulaužymas kaulų, Grūtelėjimas, Nukalinimas, Apsideginimas Kraujų užlaikyti begantį iš širdies, Kraujų užlaikyti begantį iš plaučių, Kraujų užlaikyti begantį iš vidurių, Kraujų užlaikyti begantį iš galvos, Kraujas užlaikyti begant iš rankos, Kraujų sustabdyti begantį iš lojos, Užlaikymas kraujo, Gyvatesi įkandimas, Pasitutas, Nutraukimas, Sutrynijimas, Išidng vidiniai, Užgavimas vidurių, Nubrodinimas, Žaliosios estrus perkritimas, Nusigandimas, Kvapas kojų pedos, Šimtas patentotų gyduolių nuo visokių ligų, Rumatizmas, kroniška sena, Rumatizma, Dižiova, Kosulys, Nauja gyduolė nuo siiliai, Uptėgimas semenų, Trėklas siiliai, Antras siiliai, Siiliai, Šankarė, Uždegimas pusleis, ĮPaudinimas vidurinių inkstų, Spilkinės kilmės, Kirmėles šarnose, Trizma, Uždegimas prietaigos Šilvio uždegimas, Plivo uždegimas, Uždegimas keičiuveilio, Skaudama būna Uteles, Niežai-parkai, Šūsai, Dedarvinė, Juodgalvi inkstai, Naujkanis, Karpos, Šunvotės, Išbertimas, Nieknyla, Valkų prištėtojimas abemasa, Žindant kūdikį, gimdymas, Pagelba nuo vėmimo, Neštamas, Nevalingumas moteriškos, Užvaismas moteriškos, Pimaikintis gimdymas, Pemasna gyvenimo, Deformuotas išlitas, Prietvartus, Baltos mėnesinės, Užvaduojamas moteriškos, Perdidiuše mėnesinės, Skaudžios mėnesinės, Mėnesinių sustojimas, Moterų ligos, Kaip turėti sūnų arba dukterį, Prištėjimas vaikų, Valgių užgis lėdikiam ir vaikam, Maistas didenų kūdiky, Kūdiki šimtos, Dantų gydimas, Prištėjimas kūdiky vėsesos laika, Klek kada maste duoti, Kaip pataryti maste, Kūdiky maistas, Kūdiky prištėjimas, Auzys, dantys, Trakama Aky, Plaukai, Bankos, Puškiai, Piovimas vidurių, Kuopnimas odo, Prištėjimas, Būpėstis, Miegas, Valgių sugrumuliojimas, Valgiai, Vanduo, Kaip kvėpuoti, Oras, Nuo ko žmogus miršta, Ode-ekura, Viduriniai hubatai, Jaknos, Valgio kanalas, Kraujo tekėjimas, Plaučiai, Smegenys ir nervai, Bėnumeny, Knavels, Organai, Skatytotojam puslapis, Lovos skauduliai, Kvėpavimo greitimas, Mulkimas širdis, Pakindai karkti ngonio, Šilta maudynė, Karšta maudynė, Maudynės, Formentacija, Mulkimas traukimas, Duonos traukimas, Esmenų traukimas, Pulvis arba traukimas, Išvalyti drabužius, Išvalymas ligų silyų rime, Užmėšimas ligų silyų, Lempaikos ligos, Išvedinimai rimo, Išluma del sergančia, Lova del sergančia, Rulmas del sergančia, Nuodal, Konvulsijos, Nuomarinis, Šauks užgavimas, Gintaklio perėgimas, Apoplekzija, Krupes, Užspringimas, Mochaniskas kvėpavimas, Kaip atgalynti prigėstį, Kaip gauti gyduoles, Kaip būti tikrai sveiki, įkietimas gyduolis, Neuralgija, Drugys.

Šioje knygoje telpa 100 gyduolių kurio nesirokuoję prie receptų ir galima gauti kožnoje aptiekoje. Čia telpa visoki maistai del kūdiky, ir senuty. Viskas sunkis aprašyti kiek yra visokių gery patarymų šioje knygoje del kožno gyvo žmogaus. Kožnam, kuris nusipirks šią knygą bus gerai suprantamas žmogaus kūnas, perskaitytes moksle kaip savo užlaikyti sveiki, pagelbsti kitas is sudėty daug pinigų, kurias bereikalas ant daktarų šimto. Išvili šio knygy yra padaryta ir dabar geriausias laikas jį nusiprkti prekė jos tik \$1.00-vienas doleris. Šioje knygoje yra aštuoni paveikliai parodanti sveikumas dalle kūno, užlaikyti kraujas ir kaip atgalynti prigėstis kėdikje išmose ir kitoki. Nėra knygos, kuri tiek būtų naudinga kaip šita knyga-Daktaras Kišeniuje, nes visias knygas perskaitęs nusieme o šita knyga laikyti visą savo gyvenimą, nes jį visada bus tau pagalba. Delto pirk dabar, vėlauk paskol visas tas knygos persiduos, pirk dabar ir būk savo patarėju ir daktaru.

RAŠYK — "AMERIKOS LIETUVIS" 15 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

Knygų Agentas

Ar rašysi, ar skaitysi, ar surckusiam ruime kazyrnuosi?..

Ar matai šitą paveikslą viršiu? Čia du gyvenimai žmonių nupeisti. Žmogus, kuris knygas skaito, jis turi viltį, mato ateitį, tveria gyvenimą, dalina pasauļę, jo darbai kėravoja kitus ir tave patį. Atmint, kad mokslas ateina iš knygy iš sveiko protavimo! Kitame šone matai žmones kazyrėm lošiaucus, prirukę, ant tų dumų pažiūrėjus, tik vargas matyti. Tie žmonės kazyrėm lošia gal einikį iš noskių, o gal iš pinigų. Ar tu manai kad jie ką išloš? — Nieko, visai nieko! Žmogus tik tada praturti kada dirba čėšydamas pinigą ir sveikatą. Šitie žmonės niekad savės nevaldo, juos turi kiti valdyti iš jų politikieriai tik toki išėina kad kitą nuskrinaut.

Buk vyras, buk moteris apšviesta, skatky gerų knygy, stok į eiles žmonių, kurie skaitosi.

Raspūtinio aprašimo knygelę jau užbaigėme spausdinti, nepraleisk nenusipirkęs, išmoksi suprasti kaip silpnas yra žmogus, kaip vargas patį vergėją pavergė. Nelauk, pasiųsk dabart tik 40 centų!

Lietuviškas Elementorius, tik 25 c. Jeigu nemoki skaityti, gali pats per save pramokti, labai lengvai gali savo vaikučius pamokinti skaityti savo kalboje.

Mokinkimės Rašyti, 25 c. Nusipirk ir išmok gražiai rašyti. Kiekvienas tave pagirs, kad gražiai rašai ir visur tiksi. Už 25 centus tu išmoksi gražiai rašyti.

Kalbamosis Angliškai ir Lietuviškai 25 c. Apie tą knygą nereik nė sakyti, Jūs žinote, kad ta kalba reikalinga. Jos vertės čia negalima aprašyti, nes visada ir visur reikalinga. Angliškas Lietuviškas žodynėlis 50 c. Knygelė visada galima kišeniuje laikyti ir kada prisieina kokio todzio žinoti, pasižiūrėk ir žinosi. Knygelė verta turėti kiekvienam Aritmetika, 50 c. Knygelė labai naudinga, delto kad kožnas nori sau geriau susirokuoti savo visokius reikalius. Nusipirk, pamatysi kad busi du syk vertesnis, prasilaivins, mātysi kaip geriau sekis.

Vokiečių Kalbos Vadovėlis, 35 c. Kaip turi laiko gali prasilaivinti Vokiečių kalbos, kad ne šiandien tai ryt bus naudinga, Ką moki ant pečių nereik nešioti.

laikyti savo sveikatą, kaip galėtis nelaimėsa Dakaras Kišeniuje 75 c. Knygute supamokytimu kaip užlaik Parlamente rškios Tiesos 10 c. Kaip vesti susirinkimus, kaip užlaikyti ant mitingų. Kad nekelti maistas dovanai. Turėk šitą knygelę, pagal ją elgkis ant susirinkimų ir Verta turėti kiekvienam.

Kaip Pastoti Ukėsu. 15 c. Knygelė su klausymais ir atsakymais. Verta turėti kiekvienam.

Knygelė Daržovių Auginimo, 20 c. Paaiškina viską apie auginimą visokių daržovių; ankstyvų, ir vėlyvų, kuri daugelii žmonių atnešė didelę naudą, kurie ją šiomet pirkto. Dvi Prolekcijos Apie Ukininkystę, 20 c. Knygelė verta perskaityti po 10 kartų tiem, kurie nori pasekmingai vesti ukę čionai arba Lietuvoja.

Istorijos Kariaujančių Šalių, 2 dol. Nusipirk šitą knygą tai turėsi visą universitetą savo namuose. Susipažinsi su Istorijom Vokietijos, Francijos, Anglijos, Rusijos, Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos, Italijos, Serbijos, Turkijos, Juodkalnijos, ir Belgijos. Perskaityk jų Istorijas po kelias kartus, matysi tų tautų pradžią ir gyvenimą iki šių laikų. Labai naudinga tau bus žinoti ir gausi platį supratimą apie šią pasaulę. Surinkta ir sudėta tau perlai mokslo ir žinios. Surinkta į vieną knygą tik imk ir skaityk, šviesies ir kitus šviesk. Rašyk dabar, nusipirk ir pradėk skaityti! Rasi joje ir daugybę paveikslų iš Istorijos viršminėty tautų.

Francijos Revoliucija, 40 c. Tu girdi apie revoliucijas. Kaip puola carai, karaliai ir vė kaip žūsta žmonės vieni kitus bežudydami, tas tau neaišku, nesupranti kodėl ir kokios priežastys tame yra. Skaityk Francijos Revoliucija. Šita knyga kaip tik išleista, kad tave supažindinti su tuo reikalu. Gražiai ir aiškiai čia suprasai kodėl žmonija kaip jurių vilnyis silbėja. Nusipirk knygą pilna gražių paveikslų.

Žmogus Po Medžiū 50 c. Šešiosdešimtys gražių prakalbų šėdiančių visokius žmogaus gyvenimo reikalus.

KITOS MUSŲ KNYGOS:

- Nuskendimas Titaniko 15 c. pirmo didžiausia nelaimė šiu gadrynų nuo kurios iki dabar vien tik prazutis tėsėsi.
Valkata, Keturių Veiksmy Drama ..... 35c.
Skambančios Stygos, eilės ..... 20c.
Painos Juokeliai net linksta keičiai ..... 20c.
Gelečiniai Nagai, puikus aprašymas ..... 35c.
Istorija Apie Amžinį Žydą ..... 10c.
Belasvio Hėlasas, kareivio Esperantisto aprašymas karė ..... 15c.

Pirkite šias knygas, naudokitės jom o mėš rupinamė pasdarinti jumi daugiau naudingų knygy. Jeigu tau laikai geresni, tori darbą ir pinigą, tai kreipk savo gyvenimą ne kelto palaiduma, bet lavinkis ir mokinkis. Kas pirkaitė bent už porą dolerių knygy, mėš visada pridėsime jums ką nors dovanų. Rašykite:

"AMERIKOS LIETUVIS" 15 Millbury Street, Worcester Mass.